

DUHOVNI PASTIR

Izhaja vsak mesec.

Velja 8 K na leto.

XXIX. letnik.

V Ljubljani, maj 1912.

V. zvezek.

Četrta nedelja po veliki noči.

1. Trojno vprašanje.

Grem k njemu, kateri me je poslal,
in nobeden izmed vas me ne vpraša:
Kam greš? (Jan. 16, 5.)

Mnogokrat so učenci svojega mojstra kaj povpraševali, včasih celo iz radovednosti. Ko je pa Zveličar govoril o svoji bližnji ločitvi s sveta, so vsi molčali. Zavoljo te nepazljivosti se Gospod skoro pritoži, da ga nobeden ne vpraša, kam da gre; ali v svoji ljubeznjivosti jih obenem opravičuje ter pripisuje njihovo molčanje žalosti, ki jim je napolnila srca, ko so slišali, da se bo ločil od njih.

Pa kakor apostoli na besedo Jezusovo: »Jaz grem k njemu, ki me je poslal,« niso koj povprašali: »Kam greš?«, tako tudi mi resnobno ne stavimo nase imenitnega vprašanja: Kam greš, o človek? Ako se ljudje na potu srečujejo, se navadno radi povprašajo: Kam pa greš? Kam si namenjen? In vprašani odgovori, kam da gre. Mnogokrat gre tudi kak človek sam zamišljen po potu naprej, kar naenkrat obstoji ter se začuden vpraša: Kam pa vendar greš?

Kar se v navadnem življenju po navadnih potih godi, to bi se moralo posebno goditi na popotovanju našega življenja; tu bi se morali še bolj povpraševati: Kam greš? Večkrat bi se bilo treba na tem potu ustaviti ter pomisliti: ali sem pač na pravi poti? Kam neki vodi ta pot? Ali bom došel jaz, moj bližnji, srečno do pravega cilja, ali ga ne bom zgrešil?

Zares vsak dan, vsako uro smo bližje večnosti, ki je pa za nas lahko neizrekljivo srečna, ali pa strašno nesrečna. V drugo deželo gremo, iz katere ni več vrnitve. Zato je naša pot v večnost silno imenitna, in najbolj modro in previdno ravnamo, ako po tisti poti krenemo, kjer se nam blišči nasproti blaženost. Zato preudarimo danes o potu v večnost. V pojasnilo si zastavimo tri vprašanja:

1. Kam lahko greš?
2. Kam moraš iti?
3. Kam boš šel?

I. Kam lahko greš? — 1. Ti greš lahko v nebesa, kajti a) pot ti je odkazana. Bog sam je pot pokazal, ki vodi v nebesa, in sicer tako določno in natanko, da je nobeden, kdor ima oči, ne more zgrešiti. To je predvsem pot sv. vere. Saj Zveličar sam govori: »Kdor veruje, bo zveličan.« (Mark. 16, 16.) On ima v mislih tu trdno in živo vero v sv. evangelij, kakor ga nezmotljiva sv. Cerkev uči in razlaga. Pot sv. vere je Bog odkazal kot pot proti nebesom, zato človek ne more več biti v zmoti in negotovosti; saj sv. Cerkev, katero razsvetljuje Sv. Duh, vsakemu pove, kdor jo vpraša, kaj je razodenje božje in kaj mu je treba verovati. Pa Cerkev tega ne omeni le splošno, ampak tudi posamezno, ko razglša, uči, razlaga verske resnice ustmeno in pismeno, ko poučuje slehernega človeka o vsem, kar njega zadeva, na prižnici in v spovednici. Pa še drugo pot proti nebesom je Bog odkazal, namreč pot pokorščine. Gospod govori: »Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi!« (Mat. 19, 17.) to se pravi: Skazuj Bogu pokorščino v vseh rečeh, katere ti je zapovedal. Zapovedi božje pa so nam popolnoma znane; saj jih je Bog sam razglasil na Sinajski gori med gromom in bliskom in Kristus jih je ponovil in dopolnil, kakor je sam zatrdil. Zraven teh imamo še cerkvene zapovedi, katere nam nalaga namestnica božja, da bi nas tem gotovejše pripeljala k poslednemu cilju. — Zato ti kristjan lahko greš proti nebesom, ker ti je pot pokazana, pa zraven ti je še tudi

b) obljubljena milost.

Po izvirnem, kakor po lastnem grehu, je človek zelo oslabljen; da bi iz svoje moči ne mogel v nebesa. A ravno tu nam Bog ljubeznjivo nasproti pride, nas prime takorekoč za roko ter nas pelje s svojo milostjo, katero obilno podeluje. Ako se milosti poslužujemo, smo za vsak korak bliže nebes. Posvečujoča milost vse težko polajša, vse grenko posladi in trnje izpremeni v cvetlice. In če se vsi sovražniki našega zveličanja zarotijo in vse mogoče ovire stavijo; z milostjo božjo se delajo čuda in iz vseh bojov se lahko vrnemo zmagovito. »Vse premorem v tem, ki me krepča,« zatrjuje apostol. (Fil. 4, 13.) Milost je vsakemu, tudi tebi kristjan, obljubljena. Če tudi sam iz sebe ne premoreš kakor iz sebe, je pa vsa tvoja zmožnost iz Boga (2 Kor. 3, 5.), ti dospeš k cilju, ako le z milostjo sodeluješ. Nad teboj se izpolnjuje besede kraljevega pevca: In če bi tudi hodil po deželi smrtnih sence, se mi ni nič bati, ker si ti pri meni, o Gospod!

Lahko greš torej proti nebesom, ker ti je Bog pot odkazal in milost obljubil.

2. Pa ti tudi lahko greš v pekel. Saj to a) lahko ti sam odločiš. Bog te je obdaroval s prosto voljo, ti se lahko odločiš, kakor in za kar se hočeš. »Bog je človeka v začetku ustvaril« — beremo (Sir. 15, 14.) — »in mu pustil prosto voljo . . ., človek ima pred seboj življenje in smrt (dobro in hudo), kar hoče, mu bo dano.« Res se ti nasproti blišče nebesa, ali samo zavoljo tega ti ne greš po potu zveličanja, ti si lahko izvoliš tudi pot pogubljenja, ti lahko delaš to, kar vodi v pekel, ti lahko vero zatajiš, odrečeš pokorščino, zaničuješ vse postave božje . . . To ti lahko sam odločiš, popolnoma v tvoji oblasti je, da si izvoliš pot proti peklu, tega ti

b) nobeden ne more zabraniti.

Ne nebo, ne zemlja. Ne nebo; ker Bog, akoravno želi, da bi se zveličal, se vendar tvojih pravic, tvoje proste volje ne dotakne; on te ne sili, da bi bil veren, da bi njegove zapovedi izpolnjeval in se tako pridružil izvoljenim. Ne zemlja; ker ti se lahko ustavljaš vsem prošnjam, opominom, pretenjem drugih ljudi, celo svojih staršev, hudo delaš in tako hodiš pot pogubljenja. Da, če bi ti tudi silo storili, te zvezali, zaprli, te ne pustili med svet, ako bi ti odvzeli vsako priložnost k grehu; si ti lahko v svojem srcu grd, ostuden in pregrešen človek, česar ti nobeden ne more zabraniti.

Ti greš torej lahko v pekel; ker to sam lahko odločiš in nobeden ti ne more zabraniti, ako ti nočeš.

II. Kam moraš iti? Ti moraš iti 1. proti nebesom. Zakaj?

a) Bog to želi. Njegova volja je, da se vsaka duša reši, kakor je po svojem apostolu naznanil, rekoč: »Bog hoče, da se vsi ljudje zveličajo«. (1 Tim. 4, 10.) Kar pa Bog hoče, za to tudi skrbi, da se zgodi. Najboljši dokaz za to nam je sv. križ na gori Kalvariji. Zakaj je s krvjo tako pordečen, zakaj s solzami oblit? Zato, »ker je Bog svojega edinorojenega Sinu dal, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, ampak ima večno življenje«. (Jan. 3, 16.) Zato, da bi bili vsi, »ki so opravičeni v njegovi krvi, po njem rešeni od jeze«. (Rimlj. 5, 9.) Zato, da »imamo upanje priti v svetišče — v nebesa — po Kristusovi krvi«. Sv. križ nam glasno kliče, kako zelo želi Bog naše zveličanje; kajti on bi ne bil mogel, dasi je neskončno dobrotljiv, dati za naše zveličanje večje žrtve, kakor je njegov ljubljeni Sin, katerega je v krvavo smrt poslal. — Ti moraš torej iti proti nebesom, ker Bog to želi, pa tudi

b) ti moraš to želeči. Ti hočeš biti srečen in zadovoljen, hočeš biti večno srečen. Kajne? O gotovo, odgovoriš. Zato moraš pa po blaženosti hrepeneti: prava in večna sreča se pa najde edinole v nebesih. Kar mi na svetu imenujemo srečo, je le senca sreče, je le solnčni žarek, ki v prvem trenutku zopet izgine, je le cvetica, ki čez nekaj ur izgubi bliščobo in vonjavo. Tudi tisti, kateremu svet vse dá, kar je le

mogoče, ni v svoji duši popolnoma srečen, kakor je izkusil najmodrejši kralj, ko piše: »Velika dela sem počenjal; zidal sem si hiše in zasadil vinograde..., nabral sem si zlata in srebra in premoženja kraljev in dežel; napravil sem si pevce in pevke... in presegel sem v premoženju vse, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu«. In vendar otožno zdihuje: »pa videl sem v vsem ničemurnost in obtežnost duha, in da pod solncem nič ne obstane«. (Prid. 2, 4...—10.) Prava neminljiva sreča se najde edinole onstran groba — v nebesih. Tamkaj nikdar ne zahaja svitlo solnce, tam noben trn ne zbada človeškega srca, tam je luč in sladkost, katere oko ni videlo, uho ni slišalo, in v človeško srce ni prišla. (I. Kor. 2, 9.)

Tja gor tedaj moraš iti; po tisti lepi domovini mora ti srce hrepeneti, ker le tam najdeš nepopisljivo blaženost.

2. Kam ne smeš iti? Ti ne smeš iti proti peklu, sicer a) je vse izgubljeno. Vse, kar je Z'veličar zate žrtvoval. Kakor veš, je on za tvojo ubogo dušo svojo kri do zadnje kaplje daroval. Ta kri je pa neskončen zaklad, vsaka kapljica je več vredna, kakor neizmerni svetovi. Zato naravnost piše sv. Pavel (I. Kor. 6, 20.): »Za drago ceno ste odkupljeni«. Ali ta dragocena kri Z'veličarjeva je zate izgubljena, ako greš proti peklu. Ta kri te vekomaj ne bo rešila, marveč bo zate v prekletstvo in plamen; v prekletstvo, ki te bo po peklenskem breznu preganjalo, v plamen, ki te bo žgal. — Nadalje je vse izgubljeno, kar je človeštvo zate storilo. Imaš starše, ki so te lepo vzgojevali, zate svoj pot in delo in premoženje žrtvovali, tisoč izpodbudnih besed ti govorili, neštevilnokrat te svarili; tvoja mati te je tolikokrat s solzami prosila, zate prisrčno molila. Glej, vse to je zate izgubljeno, ako ostaneš gluhi in nem ter greš proti peklu. Imaš duhovnike; učili so te v šoli in v cerkvi, razlagali ti zapovedi božje, vse so si prizadevali od greha te odvrniti in rešiti pogubljenja. Glej, vse to je izgubljeno, ako greš proti peklu. Imaš sorodnike in prijatelje; ljubijo te, dobro ti želé, mnogo prijaznosti ti izkazujejo, te spodbujajo in opominjajo, da bi ti rešili dušo. Glej, vse to je izgubljeno, če greš v pekel. Pa tudi

b) ti sam si izgubljen. Kaj se to pravi? Misli na vse, kristjan, kar ti je strašnega znano. Naj ti drugi povedo, kar si le morejo strašnega izmisliti. Predstavi si vse gorje na svetu od enega konca do drugega; predstavi si jok in stok brez konca in kraja. Predstavi si lakoto in žejo, meč in ogenj, zapuščenost in temo. Misli si, da bo vse to čez te prišlo in da boš moral to trpeti dolgo, dolgo, tisočletja. Ti trepečeš, groza te spreletava. Po pravici. Ali, pogubljen biti, se še več pravi, je še strašnejše. Pogubljen biti se pravi, vekomaj boš od Boga zavržen, vekomaj od vseh preklet. Pogubljen biti se pravi, nikdar ne boš gledal večne luči, vekomaj boš pokopan v temi. Pogubljen biti se pravi, vekomaj te bo vest grizla, črv ne bo umrl. Pogubljen biti se

pravi, vekomaj strašne bolečine trpeti, vekomaj skeleče solze točiti. Pogubljen biti se pravi, vekomaj gorje uživati, vekomaj se v ognju žgati, vekomaj v obupnosti divjati. To se pravi, pogubljen biti. In kakor je to že neizrekljivo, si vendar prave velikosti muk nobeden ne more predstaviti in popisati.

Ne, ne, kristjan, ti ne smeš iti v pekel, sicer je vse izgubljeno in ti sam si tudi izgubljen za vekomaj.

III. Kam pa boš šel? Ti boš šel 1. v n e b e s a , če tak ostaneš, kakršen si zdaj; glej

a) ti si n e d o l ž e n .

Blagor tebi, od mladosti si že služil Bogu in nikdar še nisi bil tako nesrečen, da bi bil smrtno grešil. Vest ti ničesar ne očita, sveti mir dije v tvojem srcu, ker ono gori le za Boga. Nedolžen si, kakor mili otrok, ki ne vé, kaj je greh, ki je angelček v človeški podobi, in zato boš šel v tista nebesa, ki so obljubljena otroški nedolžnosti, ako tak ostaneš, kakršen si zdaj. Zato pa drži, drži, kristjan, belo lilijo nedolžnosti, da ti je nihče ne odvzame! Bodi zvest, da prejmeš krono življenja. Toda čuj, o čuj, kaj govori apostol (1. Kor. 10, 12.): »Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade«. Ah, kolikrat se je že zgodilo, da so nedolžni po dolgih letih čednost zapustili ter zabredli v greh. Zato sam sebi ne zaupaj, da se ne goljufaš, ampak »čuj!« (Apok. 3, 2.), čuj nad svojimi očmi — ušesi — ustnicami — rokami — nogami — nad vsemi udi — posebno čuj nad svojim srcem. Vsako jutro in vsak večer zaupljivo položi po zgledu sv. Alojzija in neštevilnih svetnikov srčno prošnjo pred prestol božji: »O Gospod, bodi moja bramba, varuj me; naj se prej v smrti zgrudim, kakor da bi izgubil nedolžnost in smrtno grešil«. — V vsaki nevarnosti hiti k nebeški Kraljici ter ji reci: »O moja Gospa, o Mati moja, spomni se, da sem tvoj! Varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in posestvo!«

Kam boš šel? Ti boš šel proti nebesom, če tak ostaneš, kakršen si zdaj; glej

b) ti si s p o k o r e n . Ura poizkušnje je bila od tebe zamujena — nedolžnost je bila izgubljena — zato ne pride nikdar več nobena. Ti si razžalil svojega Boga; zgodilo se je to že davno, že v mladosti, in na prvi padec sledil je drugi, tretji, deseti... Morda si že dolgo v tem strašnem stanu živel in storil si veliko in groznih hudobij. Pa rahli vetrič milosti božje je pripihljal ter je odtajal tvoje ledeno srce. Nevidna moč te je gnala v svetišče božje k sodnemu stolu svete pokore. Usmiljeni Samarijan ti je vлил v krvaveče rane olja in vina (Luk. 10.) in ves prenovljen si šel na svoj dom, prešinjen z najboljšimi sklepi. In kar te povzdiguje, ti si ostal zvest; noben smrtni greh več ne teži tvoje duše. Zato pa boš ti šel proti nebesom, če tak ostaneš, kakor si zdaj. Zakaj Bog je pravi pokori obljubil nebesa ter jih tudi odprl neštevilnim spokornikom. Zato ostani, kakor si zdaj! »Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti kaj huj-

šega ne zgodi!« (Jan. 5, 14.) Ne daj nečistemu duhu, ki je iz tebe šel, zopet prostora v svojem srcu. (Mat. 12, 43.) Strah božji postavi za čuvaja pred to srce, za vsakdanji boj se oboroži s pobožno molitvijo. Le oziraj se na srce Marijino — zlasti sedaj v majniku — ter ga počasti, rekoč: »O srce Marije, Matere božje in naše Matere, prelubeznjivo srce, bodi naša pot k Jezusu in nakloni nam vse milosti, ki jih potrebujemo za svoje zveličanje. Bodi nam pomoč v potrebah, tolažba v bridkostih, moč naša v skušnjavah, pribežališče v preganjanjih, bramba v vseh nevarnostih...«

Kam boš pa ti šel? Ti boš šel 2. v p e k e l, če tak ostaneš, kot si zdaj, če

a) s e g r e h o v n e i z p o v e š. Nauk svete vere je, da se smrtni greh redno le v sveti pokori odpusti. Ako tedaj grešnik tega sv. zakramenta celo ne prejme ali pa nevredno, ostane v peklenških verigah in v prekletstvu božjem: grehi se mu ne odpusté, in dokler mu niso odpuščeni, zanj ni zveličanja, ampak le pogubljenje. »Angeli pojdejo venkaj, bodo odločili hudobne in jih vrgli v ognjeno peč.« (Mat. 13, 41.) In glej, ti si storil velike grehe, ne le malo, ampak mnogo, mnogo, v mislih, željah, besedah, dejanju. A se jih nisi izpovedal. V pekel, v pekel boš šel, če v takem stanu umrješ. Ali pa si zakrament svete pokore prejel, pa nisi bil odkritosrčen, si pomanjševal svoje napake, si mislil duhovnika preslepiti — a si le sebe prekanil, si onečastil zakrament, prejel si ga nevredno. Zato boš šel v pekel, če se tako ločiš s sveta.

Kam boš šel? V pekel, če tak ostaneš, kot zdaj; ako

b) s e n e p o b o l j š a š. Zakaj šele poboljšanje je pravo, zanesljivo znamenje, da se je grešnik resnično k Bogu povrnil. To ravno sveto pismo poudarja: »Vrni se h Gospodu in odvrni se od svoje krivice in zelo sovraži hudobijo!« (Sir. 17, 23.) In zopet: »Ogiblji se hudega in delaj dobro!« (1. Pet. 3, 11.) Dokler človek v svojih pregrešnih navadah ostane in nič ne stori, da bi se jih iznebil, tako dolgo ostane v kljub vsem sv. izpovedim otrok pogubljenja. In glej! Ti živiš že leta in leta v ravno tistih smrtnih grehih; živiš v sovraštvu, jezi, nevoščljivosti, nečistosti, pijančevanju, goljufiji, obrekovanju... Spoveduješ se sicer, pa iz cerkve zopet hitiš v stare razvade in priložnosti, in tako se zmeraj bolj pogrezuješ v pregrešno mlakužo, tako da že tebe semtertja groza spreletava. Kaj pa potem? V pekel boš šel, če tak ostaneš, kot zdaj. Nespokorni, nepoboljšljivi grešnik, in tak kot si ti, se za vekomaj pogubi. Večna resnica govori: »Po svoji trdovratnosti pa, in nespokornem srcu si nakopavaš jezo na dan jeze in razodenja pravične sodbe božje«. (Rim. 2, 5.)

Tri vprašanja o našem potovanju v večnost smo si bili zastavili. Glasé se: Kam lahko greš? Kam moraš iti? Kam boš res šel? Odgovor se je glasil: Ti greš lahko

v nebesa ali v pekel. Ti moraš iti v nebesa, ne pa v pekel. Ti boš res šel v nebesa, ali pa v pekel. Tedaj je to kratko vprašanje sv. pisma: Kam greš? silno imenitno, kakor ste videli. Zato pa ta vprašanja ponavljaj, kristjan, danes in večkrat — in vedel boš, kaj ti je storiti. Amen.

Anton Žlogar.

2. Edino Bog je naš pravi prijatelj.

(Obenem priložnostni govor za god sv. Filipa in Jakoba.)

Vaše srce se naj ne prestraši! Verujte v Boga, tudi v mene verujte! V hiši mojega Očeta je mnogo prebivališč. In ko odidem in vam mesto pripravim, pridem zopet in vas bom k sebi vzel, da boste tudi vi, kjer sem jaz.

(Jan. 14, 1—3.)

Kdo izmed nas bi se čudil, da so se apostoli užalostili, da so apostoli postali potrti, ko so slišali iz ust samega božjega učenika, Jezusa, da jih bode zapustil, ker pojde k očetu. Predobro so vedeli, da bi izgubili s svojim učenikom svojega edinega tolažnika, svojega pravega in odkritosrčnega prijatelja. A božji Zveličar jih tolaži: »Vaše srce naj se ne prestraši!« (Jan. 14, 1.) Vi imate v meni prijatelja, ki se popolnoma razlikuje od prijateljev tega sveta. Prijatelji tega sveta so večinoma sebičneži in iščejo navadno le samega sebe v svojih prijateljstvih. Jaz pa iščem le vaše sreče v nebesih. Zaraditega grem, da vam pripravim mesto večne blaženosti. Prijatelji tega sveta so izpremenljivi in pretrgajo sveto vez prijateljstva in zapustijo svoje prijatelje, ako jim njihova sebičnost ne obeta več od njihovih prijateljev nobenega dobička. Jaz vas pa nikdar ne bom zapustil. »In ko odidem in vam pripravim mesto, pridem zopet in vas bom k sebi vzel, da boste tudi vi, kjer sem jaz« (Jan. 13, 4.), da bom živel z vami življenje večnega prijateljstva. Ljubljani v Gospodu! Namenil sem se vam danes, v nedeljo po godu svetih apostolov Filipa in Jakoba, govoriti o božjem prijateljstvu in vam pokazati, da je edino Bog naš pravi prijatelj; kajti on je I. nesebičen, nesamopriden in II. neizpremenljiv prijatelj.

I. Človeška prijateljstva so redkokrat brez sebičnosti, samopridnosti. Oni, ki se radi nazivajo naše prijatelje, ki nam često zatrjujejo, da so naši prijatelji, ki nas vedno spremljajo s tisočnimi prilizovanji in uslugami, navadno niso prijatelji naše osebe, ampak naše sreče. Oni so prijatelji službe, katero mi oddajamo; so prijatelji usluge, katero pričakujejo od nas; so prijatelji našega ugleda, ki jim utegne kdaj koristiti. Oni so naši prijatelji, kakor so čebele prijateljice pestrih cvetlic, okoli kate-

rih brenčijo, da iz njih srkajo sladki med. Oni so naši prijatelji, kakor je vinska trta prijateljica kola, okoli katerega se ovija, da se spenja z njegovo pomočjo kvišku.

Samo Bog je oni nesebični gospod, ki iskreno želi biti naš prijatelj, da nam dá vse, karkoli nam more dati. Če je resničen izrek poganskega modrijana: »Prijatelji imajo vse skupno« (Cic. de amic.), tedaj še svet ni videl prijatelja, ki bi ljubil svoje prijatelje z bolj nesebično ljubeznijo, ko ljubi Bog ljudi; tedaj še ni videl svet prijatelja, ki bi bil v tem oziru podoben neskončnemu Bogu. Neskončni Bog nam je dal vse svoje, karkoli nam je mogel dati, in je vzel nase vse naše, karkoli je mogel vzeti. Od svojega nam je dal svoje milosti, svojo slavo, od našega pa je vzel pri svojem včlovečenju nase le naše uboštvo, našo revo, nam pa je dal, kar ima njegovo božanstvo velikega. Nase je vzel to, kar ima naše človečanstvo na sebi slabega, zaničljivega, nam pa je dal svoje zasluženje, svojo nesmrtnost in blaženost svojega kraljestva. Nase je vzel naše grehe, našo smrt in trpljenje našega trpljenja polnega zemeljskega življenja, nam je pa dal čast in pravico otrok božjih in dedičev nebeškega kraljestva. Sv. Hrizolog pravi: »On je prišel, da vzame nase, kar je človeškega, in da nam dá, kar je božjega; da vzame nase naše krivice in da nam dá svojo slavo«. (Hom. 70.) Nahajamo na svetu mnogo takih prijateljev, ki pri nas nič drugega ne iščejo, kakor le naše reve, našega uboštva, svoje bogastvo, svojo moč, svoj ugled, svojo srečo pa z nami nesebično delijo? Ali je število takih nesebičnih prijateljev veliko na svetu?

Priznati moramo, da nahajamo na svetu tudi prijatelje, ki niso zaradi tega naši prijatelji, ker si obetajo od našega prijateljstva stoternih koristi, ampak celo z nami v prijateljski vzajemnosti delijo svoj ugled, svojo moč, svoje bogastvo. Toda, kako drago nam zaračunajo, prodajo taki naši prijatelji drobtinice dobrot, milosti, katere so nam izkazali v prijateljski ljubezni! Najmanjše usluge, katere so nam izkazali, nam zaračunijo za največje usluge, nam zaračunijo za dokaze nenavadne radodarnosti. Za najmanjšo dobroto, katero so nam izkazali, zahtevajo od nas največjo vdanost, odvisnost, zahtevajo, da smo jim najpokornejši slugi. Najmanjšo ljubav, katero so nam izkazali, nam zaračunajo tako visoko, da jih ne moremo nikdar dovolj zahvaliti zanjo. Sv. Duh pravi v sv. pismu o dobrotah prijateljev tega sveta sledeče: »Malo dá, pa veliko oponaša, on odpira svoja usta kakor oklicevavec«. (Sir. 20, 15.)

Bog pa, naš nebeški prijatelj, nam deli dobrote, a brez hrupa in šuma in vrišča; Bog pa, naš nebeški prijatelj, nam deli dobrote, ne da bi razglašal, koliko in koliko dobrega nam je storil. Vsak dan nam podeli brezštevilnih milosti, ne da bi skoro mi za to vedeli. Ne le, da nas ne spominja svojih dobrot, še prikriva nam jih. Kadarkoli je Jezus v sv. evangeliju izkazal komu kako dobroto, je skoro nikdar ni pripisoval svoji dobrot-

ljivosti, ampak kreposti onega, kateremu jo je izkazal. Ko je ozdravil kananejski ženi hčer, tedaj je rekel oni Kananejki: »O, žena, velika je tvoja vera! Zgodi se ti, kakor hočeš«. (Mat. 15, 28.) »Pojdi, tvoja vera ti je zadobila to milost.« Ko je ozdravil krvotočno ženo krvotoka, tedaj je rekel ozdravljenki: »Tvoja vera te je ozdravila«. Ko je ozdravil nekega slepca, ko je očistil gob nekega gobavca, ko je vrnil spokorni Magdalen i izgubljeno nedolžnost, tedaj jim je rekel: »Tvoja vera ti je pomagala; tvoje upanje, zaupanje ti je izprosilo to milost«. Jezus, živeč na zemlji, je bil vsikdar in vsepovsod najradodarnější prijatelj, ki ni nikdar in nikjer delil dobrot s šumom in hrupom, ki ni nikdar in nikjer čez mero povzdigoval milosti, katere je delil v tako obilni meri svojim rojakom. On ni delil milosti zaraditega, da bi si one, ki so prejeli od njega milosti, zaslužnil. Če prelistamo celi evangelij, ne bomo našli nikjer, da bi bil Jezus le enega izmed onih številnih ozdravljenec, katere je ozdravil s svojo vsegamogočnostjo, pridržal pri sebi in ga sprejel med svoje spremljevalce. V hiši nekega farizeja je ozdravil vodeničnega bolnika. »In ga je prijel, ozdravil in izpustil« (Luk. 14, 4.), pravi evangelist. V Nazaretu je ozdravil nekega mrtvoudnika. Sveti evangelist Matevž piše, da je rekel božji Zveličar ozdravljenču, potem ko ga je ozdravil: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom!« (Mat. 9, 6.) Ko je obudil pri vratih mesta Najma mrtvega sina uboge vdove od mrtvih, »ga je dal njegovi materi«. (Luk. 7, 15.) V geražanski deželi je izgnal iz obsedenca nečistega duha. Ozdravljenec ga je prosil, da bi smel biti pri njem in ga spremljati na njegovem potovanju. A Jezus je odklonil njegovo prošnjo, rekoč: »Pojdi na svoj dom k svojim!« (Mark. 5, 19.) Naš božji Zveličar je hotel pokazati, da je prijatelj, ki deli dobrote, ne da bi pričakoval, kaj šele zahteval od onega, ki je prejel dobroto, da bi mu njegovo dobroto obilno povrn il.

Dragi v Gospodu! Bog je torej oni naš zvesti prijatelj, ki ne išče samega sebe, ampak išče le nas, išče le naše časne in večne blaginje; Bog je torej oni naš zvesti prijatelj, ki nam je podaril svojo moč, svoje milosti, svoje zaslužnje, svojo slavo, svoje kraljestvo, ne da bi bil vzel od nas kaj drugega, kakor naše borno človečanstvo, naše uboštvo, našo revo; Bog je torej oni naš zvesti prijatelj, ki nas obsipuje dan za dnevom z mnogoštevilnimi dobrotami, in sicer nas obsipuje brez vsakega hrupa in šuma; nas obsipuje z raznimi milostmi dan za dnevom, ne da bi razglašal, koliko in koliko dobrega nam je storil; nas obsipuje vsak dan z mnogovrstnimi milostmi, ne da bi skoro mi za to vedeli; Bog je torej oni naš zvesti prijatelj, ki nas obsipuje vedno z mnogobrojnimi milostmi, ne da bi zahteval od nas one odvisnosti, vdanosti, one suženske pokorščine, katero zahtevajo prijatelji tega sveta, ampak Bog zahteva od nas samo, da ga ljubimo s pravo otroško ljubeznijo. Vprašam vas, ali ni torej Bog v polnem obsegu besede naš najnesebičnejši prijatelj? A naš

dobri Bog ni samo naš nesebični prijatelj, ampak je tudi naš neizpremenljiv prijatelj.

II. Človeška prijateljstva niso zanesljiva. Naši zemeljski prijatelji so izpremenljivi. Dokler nam sije solnce sreče, bomo imeli vedno dosti prijateljev; ako se nam pa bode solnce sreče skrilo za oblake nesreče, bridkosti, tedaj se bodo sčasoma poizgubili tudi vsi naši prijatelji, če tudi jih je bilo še toliko število. Mi smo glede prijateljstva podobni drevesu, ki samuje sredi prostrane poljane. Dokler je to samujoče drevo odičeno z zelenim listjem, rade posedajo, gnezdiijo in prepevajo na njegovih vejah ptice, kakor da bi opevale, proslavljale njegovo lepoto. Ko se pa vsuje izpod temnega neba debela toča in oropa drevo zelenega listja, tedaj zletijo ptice, in drevo stoji golo in popolnoma zapuščeno. Sv. Janez Zlatousti pravi: »Listje je odletelo, in drevo je puščeno samo«.

Ravnotako je število naših prijateljev veliko, ako nam sije svetlo solnce sreče; ako nas pa nesreča uropa našega ugleda, naše visoke službe, našega premoženja, tedaj je drevo puščeno samo, tedaj se poizgubijo vsi naši prijatelji. Ko se je David vračal, pobivši Filistejca Goljata, in je šel v slovesnem sprevodu v mesto, šlo mu je skoro vse ljudstvo nasproti in so ga — takorekoč — kar nesli na ramenih v mesto. Ko ga je pa preganjal Savel in je moral bežati pred Savlovim zalezovanjem, pribežal je sam, od vseh zapuščen, k Ahimeleku, da ga poprosi kruha. Po pravici je ostrmel Ahimelek in je vprašal Davida: »Zakaj si sam, in ni nikogar s teboj? Pred kratkim, ko si šel v slovesnem sprevodu v mesto, si vsled obilnih množic ljudi, ki so te spremljale, komaj prišel v mesto, in sedaj prihajaš sam in nikogar ni s teboj!« V času sreče je imel David mnogo, mnogo prijateljev, v času nesreče pa nobenega.

Vse drugačen prijatelj je pa ljubi Bog. V nobeni nesreči nas ne zapusti. »Pri njem sem v stiski, rešil ga bom in ga poveličal« (Ps. 90, 15.), pravi Gospod o svojem prijatelju. Bog je pri nas v vsaki stiski, ne samo v duševnih stiskah, ampak tudi v telesnih, časnih. Egipčovski Jožef je ginil v temni ječi, vse ga je zapustilo, vse pozabilo. Le Bog ga ni zapustil, le Bog ga ni pozabil. Bog je vedno skrbel zanj in ga je končno rešil iz ječe in je oprostil njegove noge okov, in v roke mu je dal kraljevo žezlo. Svojim apostolom je rekel božji Zveličar: »Vi ste moji prijatelji«. (Jan. 15, 14.) In kdaj je božji Zveličar prav posebno skrbel za svoje apostole? Kristus je posebno skrbel za svoje apostole, je čul nad svojimi apostoli s svojo vsega-mogočnostjo in vsepričujočnostjo in neskončno modrostjo v časih njihovih bridkosti, v časih njihove zapuščenosti. Ko jim je na Tiberijskem jezeru pretil vihar, da jih potopi v hladnih jezerskih valovih, »tedaj je vstal Zveličar in zapovedal vetrovom in morju, in bila je velika tihota«. (Mat. 8, 26.) Ko so jih farizeji obrekovali, jih je božji Zveličar branil in zaščitil. Lazarja je imenoval Sin

božji svojega prijatelja: »Lazar, naš prijatelj«. (Jan. 11, 11.) In kdaj je pokazal Sin božji najjasnejše, najočitnejše, da je njegov pravi in zvesti prijatelj? Tedaj, ko je že trohnel v grobu, ko je rekla Marta: »Gospod! že smrdi, zakaj že štiri dni leži«. (Jan. 11, 39.) Duh trohnečega bratovega trupla je bil celo Marti, ki je bila njegova sestra, neprenesljiv. A Jezus se je nagnil h grobu in je obudil Lazarja od mrtvih, da je pokazal svojo neizpremenljivo in nerazrušljivo prijateljstvo do Lazarja. Sv. Tomaž Avkinski pravi: »Beda je narasla, a prijateljska ljubezen ni izginila.« (Opusc. de dilig. Deo et prox.) Čimbolj brezupen je postajal položaj Lazarjev, tem bolj je rastla v Jezusovem Srcu prijateljska ljubezen do bednega Lazarja.

A Bog ni samo pri nas v telesnih, časnih stiskah, ampak še mnogo bolj je pri nas v dušnih stiskah. Kdo je pač bil oni naš velikodušni, usmiljeni prijatelj, ki je zopet obudil našo dušo k življenju milosti tedaj, kadar smo bili tako zelo nesrečni, da je naša predragocena duša zadobila eno ali celo več smrtonosnih ran tako, da je vsled tega umrla v očeh božjih? Ali ljudje? Ne. Da celo marsikrat so neumrljivo dušo omadeževali z enim ali celo z več smrtnimi grehi. Ljudje so marsikrat počeli z nami to, kar so počeli razbojniki s popotnikom, ki je šel iz Jeruzalema v Jeriho, ga z ranami obdali ter so šli in ga pustili napol mrtvega. (Luk. 10, 30.) A Bog je pa bil oni usmiljeni Samaritanec, oni naš neizpremenljivi, zvesti prijatelj, ki nas ni zapustil tudi v tej naši največji nesreči. Vlil, da celo vlival, je v naše dušne rane vina in olja svojih milosti. Z notranjimi razsvetljenji nas je dovedel k pokori in po pokori nas je obudil k življenju otrok božjih. On je bil pri nas kot zvest prijatelj v dušnih nesrečah in bridkostih, kakor nam je obljubil po kralju Davidu: »Pri njem sem v stiski, rešil ga bom in ga poveličal.« (Ps. 90, 15.)

A ljubi Bog ni samo pri nas v dušnih, duhovnih stiskah, ampak je tudi pri nas kot zvest prijatelj v zapuščenosti vseh zapuščenosti, v zapuščenosti smrtno ure. Smrtno uro imenujemo po vsej pravici čas zapuščenosti. Ob smrtni uri se mi ločimo od vsega in vse se loči od nas. Znabiti bodo prišli k naši smrtni postelji tupatam naši sorodniki, ako bodo imeli upanje, da po naši smrti za nami kaj podedujejo. Sicer pa bode vse, ki se bodo približali naši smrtni postelji, neprijeten duh zdravil, našega umirajočega telesa in smrtnega potu, ki bode lil po našem velem licu, navdajal s studom in gnjusom. Le pod skromno kruhovo podobo skriti evharistični Bog bode z veseljem prišel k nam, bode z veseljem, brez vsakega studa in gnjusa prišel v naše srce, da se najtesneje združi z nami in da takorekoč zapečati svoje zvesto prijateljstvo z najjasnejšim dokazom iskrenega prijateljstva. Samo podoba Križanega bode ostala pri nas in v naših umirajočih rokah do konca. Temu našemu križanemu prijatelju se ne bode gnjusilo, studilo, da ga objemamo in poljubljamo. Le on sam nam bode pomagal, nas bode varoval, nas

bode ščitil in tolažil. Do zadnjega našega zdihljaja bode izvrševal, kar nam je obljubil po kralju Davidu: »Pri njem sem kot zvest prijatelj v telesnih stiskah in dušnih bridkosti in v zapuščenosti smrtne ure.« Tak naš prijatelj je ljubi Bog. On je nesebičen, nesamopriden prijatelj, ki ne zahteva za svoje nesebično prijateljstvo, za dobrote, katere nam deli v tako obilni meri dan za dnevom, nič drugega kakor to, da ga ljubimo z otroško ljubeznijo. On je neizpremenljiv prijatelj, čigar prijateljsko srce se ne ohladi, ako nas vidi v bridkosti, stiskah, ampak ima zmerom za nas iskreno ljubeče in čuteče srce.

In kako lahko in hitro in gotovo se dá pridobiti ta zvest prijatelj! To vam hočem pokazati na dogodku, ki se je zgodil za časa sv. Avgušтина in katerega nam pripoveduje omenjeni cerkveni učenik v osmi knjigi svojih »Izpovedanj«. Dva visoka dvorna uradnika cesarjeva sta se pogovarjala o ničemurnosti vsega svetnega. Naenkrat reče eden izmed njiju: »Povej mi, česa iščeva midva z vsem svojim dejanjem in nehanjem, kaj želiva doseči? Kaj je smoter najinih dejanj? Ali ni največje ter najvišje, kar želiva in moreva doseči pri dvoru, to, da si pridobiva naklonjenost in prijateljstvo cesarjevo? A koliko truda stane, si pridobiti naklonjenost in prijateljstvo cesarjevo? In kako lahko se zopet izgubi naklonjenost in prijateljstvo cesarjevo! In kako negotovo je, če sploh kdaj kljub najinemu velikemu prizadevanju ter trudu doseževa naklonjenost ter prijateljstvo cesarjevo! Če pa hočem postati prijatelj božji, lahko postanem zdaj takoj, v tej uri in brez velikega truda.« Nekaj enakega si lahko danes vsakdo izmed nas reče: »Tako zelo, tako neprestano si prizadevam, da si pridobim naklonjenost, prijateljstvo ljudi, prijateljstvo, ki se tako težko pridobi in tako lahko izgubi, prijateljstvo, ki je tako nestalno, nezvesto, izpremenljivo, prijateljstvo, ki nam tudi v mnogih slučajih življenja nikakor ne more pomagati. V Bogu pa imam prijatelja, ki v svojem prijateljstvu ne išče sebe, ampak mene, prijatelja, ki ima tisoč ter tisoč sredstev, da me časno in večno osreči, prijatelja, ki mi je zvest prijatelj v vseh telesnih in dušnih stiskah, prijatelja, ki me ne bode zapustil celo v zapuščenosti smrtne ure, in njegovo prijateljstvo si lahko pridobim že danes, ako hočem. Ravnam li modro, ako iščem nezvestega prijateljstva ljudi, a za neskončno zvestega in koristnega prijatelja pa ne maram?« Amen.

Po Tschupicku P. Dionizij Dušej.

Peta nedelja po veliki noči.

Kaj se pravi: Prositi v Jezusovem imenu.

Resnično, resnično vam povem: Ako
boste očeta kaj prosili v mojem imenu,
vam bo dal. Jan. 16, 23.

Resnica, polna tolažbe, je izražena v besedah današnjega sv. evangelija: »Resnično, resnično vam povem, ako boste očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.« Iz teh besedi je jasno, da si lahko vse izprosimo od Boga očeta, ako prosimo v imenu Jezusa Kristusa.

Bodite pazljivi in Sv. Duh naj vam pomaga, da bi prav razumeli, kaj se pravi: Moliti in prositi v Jezusovem imenu. Kajti to je krivo, da se nam prošnje ne uslišijo, ker ne znamo moliti in prositi v Jezusovem imenu.

1. Moliti in prositi je treba pobožno in ponižno!

Veliko jih hodi v cerkev in v cerkvi molijo in poklekajo pred najsvetejši zakrament, veliko jih hodi v procesijah na božja pota — pa njih molitev je kakor dim, ki se razkadi, zato ker ne molijo pobožno in ponižno! Kristus nam priporoča, da moramo tako pobožno in ponižno moliti, kakor ubogi cestninar, ki je od daleč stal in se trkal na prsi. Ni se upal še oči povzdigniti proti oltarju, ampak je ponižno prosil: Bog bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku!

In tisti pošteni in pobožni stotnik, o katerem beremo, da mu je hlapec zbolel, kako je molil? Šel je Kristusu nasproti in mu je ponižno rekel: »O Gospod, jaz nisem vreden, da prideš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in moj hlapec bo ozdravljen!«

Taka pobožnost in taka ponižnost je Boгу po volji in v Jezusovem imenu, in taka molitev je gotovo uslišana.

2. V Jezusovem imenu prositi, se pravi, prositi s trdnim zaupanjem, da nam bo Bog dal, česar ga prosimo! Kristus je rekel in verovati moramo: »Ako boste prosili Boga očeta v mojem imenu, vam bo dal!«

Nekega dne sta šla sv. Peter in sv. Janez molit v tempelj. Našla sta pred tempeljem moža, starega štirideset let, ki je bil hrom od svojega rojstva! Vsak dan so ga prinesli k vratom, da si je tam prosil miloščine! Tudi Petra in Janeza je miloščine prosil. Peter mu odgovori: Srebra in zlata nimam; kar pa imam, to ti dam! Nato reče Peter z zaupanjem in s trdno vero v Jezusa Kristusa: »Človek! V imenu Jezusa Kristusa Nazareškega vstani in hodi!« Potem ga prime za desnico ter ga vzdigne. Pri tej priči je ubožec na noge skočil, šel za njima v tempelj, se sprehajal, poskakoval in Boga hvalil!

Vse ljudstvo je ostrmelo in se zavzelo. Peter pa povzdigne svoj glas in reče: »Možje Izraelci, kaj se čudite temu, ali kaj naju gledate, kakor da bi bila iz svoje moči ali oblasti storila, da ta hodi? Vera v ime Jezusa Kristusa, katerega ste vi umorili, je dala temu popolno zdravje vpricho vseh vas!«

Poglejte samo na tem zgledu, kaj dela trdno zaupanje in trdna vera v Boga!

O sv. Gregoriju, čudodelniku, škofu, se pripoveduje naslednji dogodek. Ljudje so bili sklenili, da bodo zidali cerkev. Na mestu pa, kjer se je imela zidati cerkev, je stala gora, ki je branila, da niso mogli cerkve dobro izpeljati. Ko vidi škof Gregor, kako gora brani zidanje, odpravi se potihoma ponoči, ko so vsi ljudje spali, na ono mesto, poklekne, sklence roke in moli, naj bi Bog prenesel goro nekoliko bolj v stran, da ne bo ovirala zidanja cerkve. Ko to molitvico s trdnim zaupanjem in živo vero izmoli — glejte, se gora prestavi v stran za toliko, da je bilo za cerkev dovolj prostora. Drugo jutro so ljudje vstali, pa kako so se začudili, ko so videli, da je gora preložena.

Ravno o tem svetniku se pripovedujejo tudi drugi čudeži, kateri so se dogodili po njegovi molitvi. Reka Likos je delala kmetom veliko škodo. Vsako leto jim je večkrat preplavila polje in jim pokončala vse poljske pridelke. Sv. Gregor se je usmilil ubogih kmetov. Šel je k reki, povzdignil oči proti Bogu in molil. Potem je palico zasadil v zemljo na breg reke. Palica je ozelenela in zrastle v veliko drevo. Od tistega časa ni reka več prestopala svojih bregov in ni delala več škode.

Imejmo tudi mi, predragi kristjani, tako zaupanje, kakršno je imel sv. škof Gregor, in vse bomo prejeli: »Karkoli boste prosili v mojem imenu, vam bo nebeški oče gotovo dal.«

3. Moliti in prositi pa je treba tretjič v z t r a j n o !

Sv. Monika je celo svoje dolgo življenje molila za sina Avgušтина, ki je postal krivoverec in ki se je bil vdal vsem hudobijam. Nazadnje se je vendarle zgodilo, kakor je goreče prosila Boga: Avguštin se je izpreobrn timer, postal kristjan, škof, velik učenjak svete Cerkve in svetnik.

Lep zgled, kako moramo vztrajno trkati in prositi, nam daje sam Jezus Kristus, ki pravi: Ko bi kdo izmed vas imel prijatelja, pa bi k njemu šel o polnoči ter bi rekel: Prijatelj, posodi mi tri hlebe, ker je dober prijatelj prišel s pota k meni, pa nimam kaj preden j položiti. Prijatelj bi mu znotraj odgovoril: Ne delaj mi nadleže, duri so že zaprte in moji otroci so z menoj v hramu; ne morem vstati in ti dati. Pa ako oni le še trka, vam povem: ko bi ravno ne vstal in mu ne dal zato, ker je njegov prijatelj, bo vendar zavoljo njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje. Jaz vam torej pravim: Prosite in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte, pa se vam bo odprlo. Zakaj slehern,

kateri prosi, prejme; kdor išče, najde in kdor trka, se mu odpre. — Kdo izmed vas očeta kruha prosi, pa mu bo kamen dal? Ali ribe, pa mu bo kačjo dal? Ali če ga jajca prosi, pa mu bo škorpiona dal? Ako torej vi, ki ste grešniki, veste dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš oče iz nebes dal dobrega duha njim, kateri ga prosijo!»

To so besede samega Jezusa Kristusa! Prosimo torej, prosimo in molimo vztrajno in se nam bo dalo!

4. Slednjič pa je treba, ako hočemo biti uslišani, prositi to, kar je potrebno za zveličanje in kar je volja božja! Samo ob sebi se razume, da ni mogoče od Boga izprositi tega, kar bi bilo naši duši škodljivo ali kar bi bilo samemu Bogu v nečast!

Posnemajmo v tem našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ko je v vrtu Getzemani krvavi pot potil, je ves žalosten pokleknil ter molil. Pa kako je molil? »Moj oče, ako je mogoče, vzemi ta kelih, t. j. trpljenje, od mene; pa vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti!« In potem je še dostavil: »Moj oče, ako ne more ta kelih mimo iti, kakor da ga pijem, naj se zgodi tvoja volja!«

Kristus ni bil takrat uslišan. Bila je namreč tako volja božja. Zahtevala je to čast božja in naše zveličanje. Zato je Kristus dostavil, ker je vedel, da se ne more drugače zgoditi: »Naj se zgodi tvoja volja!

In ko je učil Jezus Kristus moliti Oče naš, je ukazal tako-le prositi: »Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji!«

Beremo v sv. pismu, da je Bog Jobu poslal nesrečo za nesrečo: Živina mu je poginila, na otroke se je hiša posula in jih pobila. Kako pa je Job v tej nesreči molil? Molil je, da naj ga Bog reši teh nesreč, ali nazadnje je dostavil: »Gospod je dal, Gospod je vzel! Kakor je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo! Ime Gospodovo bodi čiščeno!«

Job ni rekel: Gospod Bog, reši me teh nesreč, ampak je rekel: Gospod Bog, ako je tvoja sveta volja, reši me teh nesreč!

Iz tega si lahko tudi razlagamo, zakaj včasih Bog naših prošenj ne usliši. Včasih molimo in prosimo po cela leta — in Bog je gluha za naše molitve. Dobijo se bolniki, ki morajo po 10, 20, 30 in 40 let neprenehoma biti na postelji. Molijo in prosijo, naj bi jim Bog poslal ali zdravje ali smrt! Bog pa je gluha na vse te molitve! Včasih morajo iti prav mladi ljudje s tega sveta, ko bi staršem in družini lahko najbolj pomagali! Vse prošnje in molitve nič ne pomagajo!

Zakaj tako? Zato, ker Bog vidi, da bi to, česar prosimo, bilo ali nam v škodo ali pa njemu samemu v nečast. Bog ne usliši naših prošenj, ker so ali nespametne ali nam škodljive ali proti njegovi volji.

Učijo pa cerkveni učenci, da vendarle nikdar zastoj ne molimo. Ako nam Bog ne dá tega, česar prosimo, nam gotovo dá kaj drugega, kar je za nas bolj koristno in njemu samemu v večjo čast! Ne obupujmo torej, ako nam Bog hitro ne pošlje, česar prosimo — ker Bog nam gotovo ne bo pustil nobene molitvice brez plačila!

Kaj se tedaj pravi prositi in moliti v Jezusovem imenu? Pravi se: prositi in moliti: 1. pobožno in ponižno, 2. s trdnim zaupanjem v Boga, 3. vztrajno, da se nikdar ne naveličamo, in 4. moliti in prositi to, kar je nam res v zveličanje in kar je božja volja!

Molimo torej, prosimo, trkajmo, iščimo zlasti zdaj v prošnjem tednu, ko opravlja sv. katoliška Cerkev procesije v zadobljenje potrebnih milosti! Pri vseh svojih molitvah se spominjajmo, kar je rekel Jezus Kristus: »Resnično, resnično vam povem, ako boste v mojem imenu Boga prosili — vam bo dal«. Amen.

Dr. Egidij.

Križev teden.

Molitev imej glavo, sree, noge.

(Simbolična pridiga.)

Upajte vanj vsa zbrana ljudstva;
pred njim razgrnite svoja srca; Bog je
naš pomočnik vekomaj. Psl. 61, 8.

Sv. očetje in drugi duhovni učenci rabijo mnogo podob in prilik, da bi vernikom pojasnili lastnost, veličastvo, moč, vpliv molitve. Sv. Bernardin jo primerja z zvestim poslancem, katerega nebeški kralj prav dobro pozna, ki pri njem lahko dobi vstop in kateremu se vsled njegove nadležnosti posreči tega usmiljenega kralja nakloniti, da nam prihiti na pomoč.

To me spominja nekega dogodka, ki se bere v stari zgodovini. Stari Rimci so nekdanj odpravili tri poslance, od katerih je imel prvi več ran na glavi, drugi je bil napol zmešan, in tretji zbog protina skoro ni mogel hoditi. Zato se je izrazil neki šaljivec: »Rimljani so spravili vkup poslanstvo, ki nima ne glave, ne srca, ne nog.«¹

Predragi! Ali ne odpravljamo tudi mi v prošnjih dnevih križevega tedna posebnega poslanstva pred najvišjega kralja nebes in zemlje? Ali niso to molitve, ki jih verniki po vsem svetu pošiljajo proti nebu? A bati se je, da je mnogoterih kristjanov molitev podobna rimskemu poslanstvu, o katerem se bere, da ni imelo ne glave, ne srca, ne nog — in zato tudi ni nič doseglo. Kajne, mi moramo skrbeti, da bo naše poslanstvo spe-

¹ Cf. Zollner, VII.

jeto pred Bogom in uslišano. Zato pa mora naša molitev imeti

a) glavo, b) srce in c) noge,

kar vam hočem pojasniti v tem premišljevanju.

I. Poslanstvo mora biti dobro izbrano. Eden mu je načelnik, glavar, ki v njegovem imenu govori. Srečen človek, ki ima dobro glavo. Tak lahko prav misli, sklepa, ukazuje, govori. Bolna glava je vsa raztresena, človek ne more zbrati poštenih misli. Glejte, naš poslanec, ki ga pošiljamo k Bogu, to je naša molitev, mora imeti:

1. Zdravo glavo. To pa ima, če molimo a) s pazljivostjo.

Da moramo pazljivo moliti, zahteva že bistvo molitve. Kaj se pravi moliti? Moliti se pravi: duha povzdigovati k Bogu. Če bi pa naše misli vhajale na vse mogoče reči tu na zemlji, in bi se ne povzdigovala v nebeške višave, bi se to ne reklo moliti. Moliti se pravi: z Bogom se pogovarjati, njemu razodevati, kar nam teži srce — kakor pravi psalm: Pred njim razgrnite svoja srca. — Če pa s predstojnikom govorimo ter mu razkladamo svoje potrebe, gotovo pazimo na vsako besedo. Ako bi se med tem, ko govorimo, semtertja ozirali, bi se čutil žaljenega in bi se z nevoljo obrnil od nas. — Glejte, tako bi tudi mi žalili Boga, če bi se vdali prostovoljni raztresenosti. Veljalo bi tudi nam očitane, katero je Gospod čez Izraelce izgovoril, rekoč: »To ljudstvo me časti z ustnicami, a njih srce je daleč proč od mene«. (Mat. 15, 8.) Kdor molí ves razmišljen, naj ne pričakuje uslišanja. »Kako bi mogel« — pravi sv. Ciprijan — »zahtevati, da te Bog usliši, ko ti samega sebe ne slišiš?«

b) Če hočemo z notranjo zbranostjo moliti, moramo se prej pripraviti, kakor opominja modri Sirah (18, 23.): »Preden moliš, pripravi se, in ne bodi kakor človek, ki izkuša Boga«. Ta priprava pa obstoji v tem, da se v duhu zberemo ter se postavimo pred Boga, proseč ga, naj nam dá dobrega duha. Varujmo se potem raztresenosti, in če nam tudi misli vhajajo tuintam, ne bojmo se, ako ni razmišljenost prostovoljna. Kajti Bog ima z našimi slabostmi potrpljenje in gleda bolj na naš dober namen, na našo dobro voljo, s katero bi radi prav molili.

2. Naš poslanec mora imeti bistro glavo. Človek brihtne glave bolj pretehta, kaj resnično potrebuje in kaj mu bo bolj koristilo. Naša molitev ima torej brihtno glavo, če Boga prosimo za zveličalne reči. To pa so pred vsem:

a) Duhovne dobrote, katere se ozirajo na naš dušni blagor, n. pr. odpušcanje grehov, gorečnost v čednostih, pre-

mağanje skušnjav, stanovitnost, srečna zadnja ura... Volja Jezusova je, da pred vsem prosimo za duhovne dobröte, kajti on pravi: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice; drugo vam bo privrženo«. (Mat. 6, 33.) Na to meri tudi on v očenašu, ker se jih med sedmimi prošnjami šest ozira na duhovne blagöe in le ena na časne dobröte.

Zato so svetniki v prvi vrsti molili za dušne dobröte. Sv. Simon Stilit je kot deček pastir šel k samotni, na grobu svetega mučenca zidani kapelici. Tu poklekne in moli z globoko pobožnostjo. In za kaj prosi? On moli, da bi Bog rešil njegovo dušo, vodil ga po zveličanskih potih, mu razodeval svojo voljo in ga krepčal k spolnovanju.

b) A tudi časne dobröte, n. pr. življenje, zdravje, živež, obleka, varstvo pred nesrečami... so dobre, saj nam so tudi pomoček v dosego večnega zveličanja. Če prosimo za take dobröte, moramo pristaviti pogoj, da bi nam jih Bog podelil le, ako nam niso škodljive in nam pospešujejo zveličanje. V svoji kratkovidnosti imamo marsikaj za dobro, kar bi nam, če bi je prejeli, škodovalo. Prepustimo Bogu, ali nas hoče za časne reči uslišati ali ne ter posnemajmo Jezusa, ki je molil: »Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi«. (Mat. 26, 39.)

II. Srce človeško — kdo bi te razumel, ti si zaöonetka premnogih dejanj! Srce je središče našega mišljenja, želenja in delovanja. Jedro zdravo — srce zdravo, bo vse dobro.

Naš poslanec, ki ga odpravimo k Bogu, naša molitev, mora imeti zdravo srce; to pa ima, če molimo z zaupanjem.

To naše zaupanje se opira na vsemogočnost in dobrotljivost božjo. Če prosimo kakega človeka, lahko dvomimo, ali nam bo dal, ker nas ne more, ali pa noče uslišati. Bog pa, vsemogočen in dobrotljiv, more in hoče podeliti, za kar ga prosimo. A Gospod sam zahteva od naš živo zaupanje. Čujte njegove besede: »Vse, karkoli prosite v molitvi, verujte, da boste prejeli in se vam bo zgodilo«. (Mark. 11, 24.) Kristus je zahteval verno - zaupljivo srce, ako ga je kdo prosil za milosti. Nekdaj sta mu sledila dva slepca ter vpila za njim: »Sin Davidov, usmili se nas!« In on jima reče: »Ali verujeta, da vama lahko to storim?« Odgovorita: »Dä, gospod!« In se dotakne njih oči, rekoč: »Zgodi se vama po vajini veri!« In izpregledala sta. (Mat. 9, 27.) Zato uči sv. apostol Jakob (1, 6.): »Prosi pa z zaupanjem brez pomišljanja, kajti kdor si pomišlja — tak človek naj ne misli, da bo kaj prejel od Gospoda«.

Živela je uboga vdova, kateri je rajni mož zapustil pet nepreskrbljenih otrok, bili so pa vzgojevani v krščanskem duhu. Nekega jutra reče mati žalostna: Danes vam, ljubi otroci, ne morem kaj jesti dati; nimam moke, nimam kruha, nimam jajca pri hiši. Prosite ljubega Boga, naj nam pomaga, kajti on je

bogat in vsemogočen ter sam pravi: »Kličí k Bogu ob dnevu stiske, in rešil te bom, in ti me boš slavil!« (ps. 49, 15.) — Najmlajši sinček se teščí in žalosten odpravi v šolo. Pot ga pelje mimo cerkve. Vrata so bila odprta in deček stopi v cerkev. In nikogar ne vidi, poklekne pred oltar in začne napol glasno moliti: »Ljubi Oče nebeški! mi otroci nimamo nič več jesti. Naša mamica so rekli, da nimajo kruha, nimajo moke, še jajca nimajo pri hiši. Daj nam vendar kaj jesti, da mi otroci z materjo vred ne poginemo gladu. Ljubi Oče, pomagaj nam! Saj ti si bogat in mogočen, ti nam lahko pomagaš. Usmili se nas!« Tako milo-otročje je deček molil in potem šel v šolo. — Ko po šoli vtrujen pride domov, zagleda na mizi hleb kruha, skledo moke in košarico jajc. »No, Bog si bodi zahvaljen« — zakliče deček vesel — »Bog je moje prošnjo uslišal. Povejte vendar, mamica, ali je kak angelček te darove prinesel?« — »To sicer ne« — pravi mati — »pa vendar je Bog tvojo prošnjo uslišal. Ko si ti pred oltarjem klečal in molil, nisi videl in vedel, da te gospa N. vidi in sliši. Ona je dobra in bogata, in nam je ravno te reči prinesla, za katere si ti prosil Boga; ona je bila tisti angel, katerega je Bog poslal in nam pomagal. Zatorej le trdno zaupajmo v Boga, on nam vselej pomaga.« (Jedro st. 164.)

Ako slišimo tolikrat pritožbe, da molitve niso uslišane, morate pomisliti, dragi v Kristusu, kje je krivda, da ona ni pri Bogu, nego pri molivcih, ker nimajo pravega zaupanja v svojem srcu. Zato poslušajmo psalmista, ki nam kliče: »Upajte vanj vsa zbrana ljudstva, pred njim razgrnite svoja srca; Bog je naš pomočnik vekomaj!«

III. Ako hoče poslanec svojo pot nastopiti, nadaljevati ter srečno dospeti do cilja in konca mora imeti trdne, zdrave noge. Tako mora imeti tudi naša molitev dve dobri nogi, da bo dospela do nebeškega kralja.

a) Prva noga se imenuje gorečnost, ki je v tem, da res to hočemo in z resnobo želimo, za kar prosimo. Če bi človek, ki je padel v vodo, sicer klical: »Pomagajte, pomagajte!«, pa bi se ne hotel okleniti roke, ki ga hoče rešiti, ne bomo verjeli, da mu je njegovo klicanje resnoba.

Tako je tudi pri molitvi; če si za to, česar želimo, kar nič ne prizadevamo, je to znamenje, da nimamo resnega hrepenenja. Koliko jih moli za vsakdanji kruh. Ako pa opazujemo, da mesto pridnega dela in varčnosti lenarijo, pohajkovajo, po krčmah popivajo — ali pa, kar so čez teden prislužili, v nedeljo vse zapravijo, vidimo, da njih prošnja po vsakdanjem kruhu gotovo ni resna, kajti morali bi tudi storiti, kar je zanj potrebno. Tudi tu velja: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

V nebesa bi radi vsi prišli in prosijo zanje; ali pa tudi storé, kar je potrebno? Koliko je duhovne lenobe! Marsikateri ne vzdigne noge, da bi šel k skupni molitvi v cerkev, prejemal sv. zakramente..., a kako lahke noge so mu za vese-

lice in pregrešna pota? Ali moremo reči s psalmistom: »Veselil sem se, ko se mi je reklo: v tempelj Gospodov pojdemo?«

Kje, predragi, je g o r e č n o s t sedanjih kristjanov, da bi si tudi v resnici prizadevali za to, kar žele doseči, kar hrepene prejeti od Boga?

Sv. Gregor Veliki pripoveduje o plemeniti gospej Tarzili, da so se po njeni smrti našli trdi žulji na kolenih od klečanja pri molitvi. Glejte, kako goreče je delovala za svoje zveličanje!

b) Druga n o g a se zove s t a n o v i t n o s t. Popotnik ne sme obstati sredi pota, sicer je zgrešil svoj namen. Vztrajno mora stopati dalje, da pride k svojemu cilju. Naša molitev mora biti stanovitna, ako hočemo biti uslišani. Naš Gospod Jezus Kristus nam kaže v priliki današnjega evangelija, kaj premore vztrajna molitev. Mož, ki je o polnoči prišel svojega prijatelja prosit tri hlebe kruha, je radi nadležnosti slednjič vendarle prejel, kar je želel. Stanovitnost je krona molitve. Kdor se naveliča in opusti molitev, če ni precej uslišan, se ne more pritožiti, kajti Bog nam ni obečal, kdaj in kako nas bo uslišal. Zgodilo se bo, kedar Gospod za primerno spozna.

Kolikrat beremo v življenju svetnikov, kako g o r e č e i n s t a n o v i t n o so molili. Koliko stopinj so naredili, da so to ali ono milost zadobili! Nad petnajst let je sv. Monika vzdigovala svoje noge do cerkve, preden je izmolila sebi in katoški cerkvi velikega učenika sv. Avgušтина.

Ko sv. Anton puščavnik izve, da je umrl njegov prijatelj puščavnik Pavel, hiti k njegovi celici. Tam najde njegovo truplo še k l e č e č e n a k o l e n i h; telo še kaže molitev, ko je njegova duša že odhitela v sv. raj. (Življ. sv. I. 39.)

Pazite torej, dragi kristjani, da bo vaše p o s l a n s t v o k najvišjemu kralju dobro izbrano in prav oskrbljeno, torej boljše nego je bilo ono rimsko, o katerem sem vam omenil v začetku. Naša molitev mora imeti ne samo v prošnjem tednu, ampak vedno glavo, srce in noge. Tako oborožen se bo naš p o s l a n e c povzpел na tisto lestvico, katero je v prikazni gledal očak Jakob. Angeli, hodeči po njej gori in doli, ga bodo sprejeli med se in spremili pred prestol Najvišjega. Naše poslanstvo — naše molitve so dospele do svojega cilja ondi naj razgrnejo svoja srca . . . Gospod jih bo milostno sprejel, porok za to nam je psalmist, govoreč: »Bog je naš pomočnik vekomaj.« Amen.

Ant. Žlogar.

Praznik vnebohoda Gospodovega.

1. Kaj premišljujmo na praznik vnebohoda Gospodovega.

Išcite, kar je gori, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji. Kol. 3, 1.

Praznik vnebohoda Gospodovega je lep in imeniten praznik. Praznujemo danes, da je Kristus v nebesa šel, potem ko se je štirideset dni po vstajenju na zemlji mudil in apostole učil. Ta velika skrivnost, da je Kristus v nebesa šel in da sedi sedaj na desnici Boga Očeta, nas opominja, naj bi tudi mi svojo dušo v nebesa povzdigovali, ker v nebesih je sedaj naš Zveličar; spominja nas pa obenem, da bomo tudi mi šli kdaj v nebesa z dušo in telesom, kjer bomo srečno živeli vekomaj. Vredno je zares, da te skrivnosti, katerih se danes spominjamo, nekoliko bolj natanko premislimo, da spoznamo veliki pomen današnjega praznika.

I. Kristus je štirideseti dan po vstajenju resnično v nebesa šel. Sv. pismo pripoveduje, da se je Kristus štirideseti dan prikazal apostolom, ko so bili zbrani v Jeruzalemu. Vzeti je hotel od njih slovo. »Pojdite,« jim je rekel, »po vsem svetu in oznanujte evangelij vsem stvarjem. Prejeli boste moč Sv. Duha in boste pričali o meni v Jeruzalemu, po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta.« — In jih je peljal proti Betaniji na Oljisko goro. Ko so prišli na goro, je povzdignil svoje nebeške roke in jih je vse skupaj zadnjič blagoslovil. Nato se je dvignil od zemlje proti nebesom. Apostoli so gledali proti nebu ter zadnjič pozdravljali svojega dragega Zveličarja, dokler so ga še videli. Oblak se pa prikaže, ki jim Ga vzame izpred oči. Ko so še vedno gledali proti nebu, prikažeta se dva angela v belih oblačilih, katera jim rečeta: »Možje Galilejski, kaj gledate v nebesa. Ta Jezus, kakor je šel sedaj od vas v nebesa, tako bo zopet prišel, kakor ste ga videli iti v nebesa.«

Še enkrat so apostoli molili Jezusa, odhajajočega v nebesa, in svoje oči vprli na tisto mesto, kjer je Kristus izginil, poljubili so zemljo, na kateri je zadnjič stal; potem so se, kakor pravi sv. pismo, vsi veselili vrnili v Jeruzalem, kjer so ostali do binkoštnega praznika in neprenehoma molili Boga v tempelju jeruzalemskem, dokler ni prišel vanje Sv. Duh, da so se razkropili po vsem svetu oznanjevat Kristusa križanega, ki sedi na desnici Boga Očeta.

Od današnjega dneva naprej, predragi, ni več Jezusa na zemlji. Zapustil je ljudi in se preselil z dušo in telesom v nebesa,

kjer vedno prosi Očeta za nas, kakor pravi sv. pismo: »Imamo velikega duhovnika Jezusa Kristusa, sedečega na desni Boga Očeta, ki vedno za nas prosi.« Današnji dan so se vsa nebesa razveselila, ker sprejela so v sebe Boga-človeka, ki je postavljen črez vse anđele in nadanđele. Prišli so vsi nebeški prebivalci naproti in ga z velikim veseljem spremljali na veličastni prestol, na desnico Boga Očeta. Sam nebeški Oče mu je takrat rekel besede, ki jih beremo v psalmu 109.: »Vsedi se na mojo desnico, dokler ne denem tvojih sovražnikov v podnožje tvojih nog.«

Veselimo se, preljubi, današnjega dne, kakor so se veselili sv. apostoli, dobro vedoč, da imamo od danes naprej pred Bogom mogočnega in gotovega priprošnjika, Gospoda Jezusa Kristusa.

II. Kristus je šel v nebesa! Kristus, ki je naš Zveličar in naše vse, ni več tukaj; od danes sedi na desnici Boga Očeta. Povzdignimo tedaj danes svoja srca gori v nebesa! Ne iščimo več, kar je na zemlji, ampak kar je v nebesih. Že je Jezus napravil v nebesih mesto tudi za nas. Gori se torej ozirajmo, kjer je že pripravljena tudi za nas neskončna sreča.

Sveta katoliška Cerkev se ne spominja danes le vnebohoda našega Gospoda Jezusa Kristusa, ampak hoče in želi, da se tudi mi ločimo od zemlje in da se s celo dušo in s celim srcem podamo v nebesa k Jezusu.

Edini greh nas veže in nas pridržuje k zemlji. Mi dobro vemo, da je naša edina prava sreča v nebesih pri Jezusu. Mi dobro vemo, da je vse posvetno in pregrešno veselje nečimerno in da vse izgine kakor dim. Mi dobro vemo, da bo treba dajati za vsako pregreho oster račun pred Bogom. Mi dobro vemo, da je vse nečimernost, razen ljubiti Boga in njemu služiti. In vendar? In vendar nočemo zapustiti zemlje in se nočemo dvigniti v nebesa, po besedah sv. Pavla: »Iščite, kar je v nebesih, kjer sedi Jezus Kristus na desnici Boga Očeta, in ne več, kar je na zemlji.«

Poglejte, kako so živeli sv. apostoli po odhodu Jezusa Kristusa v nebesa. Živeli so bolj v nebesih, kakor na zemlji. Najrajši bi bili šli z njim v nebesa. Njih srce je sililo v nebesa k Jezusu in ni našlo pokoja na zemlji. Šli so sicer z Oljske gore domov in se razkropili po vsem svetu, pa njih srce je bilo vedno v nebesih pri Jezusu. Trpeti so morali veliko preganjanja in morali so cel svet prehoditi, po morju in po suhem, pa povsod, koder so hodili, so imeli vedno srce in dušo in vse svoje misli v nebesih pri Jezusu. Na Jezusa, ki je današnji dan odšel v nebesa, so mislili pri vsakem koraku, o Jezusu so povsod govorili, za Jezusa so delali in za Jezusa so vsi umrli.

Pregovor pravi: Kjer je vaš zaklad, tam je vaše srce! Kje je naš zaklad? Ali je morda na zemlji? Ali je morda posvetno razveseljevanje? Ali je pozemeljsko bogastvo? Ne! To ni pravi zaklad in prava sreča. Naš pravi zaklad je Jezus Kristus. Tedaj mora biti neprenehoma naše srce in morajo biti vse naše misli

pri Jezusu v nebesih. O njem moramo misliti ponoči in podnevi, zjutraj in zvečer; o njem moramo misliti pri vsakem delu, o njem moramo misliti v boleznih in nesrečah in o njem bomo morali misliti tudi ob smrti uri.

Kjer je vaš zaklad, tam bodi vaše srce. Naš zaklad je Jezus Kristus, ki sedi na desnici Boga Očeta, tedaj mora biti naše srce v nebesih pri Jezusu Kristusu.

Znana vam je iz svetega pisma prilika o ubogem Lazarju in bogatinu. Ubogi Lazar je mislil le na Boga in imel svoje srce pri Bogu v nebesih. Tudi v bolezni ni pozabil Boga. Bogati človek pa je imel svoje srce in svoje misli v bogastvu in v posvetnem razveseljevanju. Prigodilo se je, da sta oba umrla. Ubogi Lazar je šel v nebesa, bogati človek pa v večno pogubljenje, kjer je proklinjal in se jezil.

Kdo izmed teh dveh si je boljši del izbral, ubogi Lazar ali bogati človek? Kar sta želela v življenju, sta dobila v večnosti. Lazarjevo srce je vedno koprnelo po Bogu — zato je prišlo k Bogu v nebesa; srce bogatinovo pa je bilo zamišljeno v pozemeljske reči — pa je dobilo za plačilo večno pogubljenje.

Predragi! Premislimo samo na tem zgledu, kako dobro je, ako imamo vedno svoje srce in svoje misli obrnjene v nebesa k Jezusu Kristusu, ki sedi na desnici božji. Povzdiguje torej svoja srca, svoje misli in svoje želje gori v nebesa, kjer je naš pravi zaklad.

III. Kristus pa je šel v nebesa, da nam je pokazal pot, koder pojdemo kmalu tudi mi. Gotovo ne bo več dolgo časa, da bomo tudi mi prišli na smrtno posteljo. Telo bode umrlo in ga bodo nesli v grob — duša pa bo šla, ako je pravično živela, proti nebesom po ravno tisti poti, koder je šel današnji dan Jezus Kristus. In ko bodo naši dragi po nas jokali na zemlji — se bomo mi morda že v nebesih veselili z angeli in s svetniki božjimi. To bo naš prvi vnebohod. Šla bo takrat samo naša duša. Naproti jej bodo pritekale zveličane duše in jo bodo sprejele v svojo sredo.

Toda še enkrat bomo slavno in veselo šli v nebesa, kakor je šel današnji dan Jezus Kristus, in sicer z dušo in s telesom. To se bo zgodilo na sodnji dan. Kakor je Kristus vstal od smrti, tako bomo tudi mi, in kakor je Kristus šel s telesom v nebesa, tako pojdemo tudi mi. Naša telesa bodo slavno iz groba vstala in bodo dobila večno plačilo v nebesih. To bo naš drugi vnebohod! Če bi bili morda zdaj kaj žalostni, ker je Jezus Kristus šel v nebesa, o takrat gotovo ne bomo žalostni, ko pojdemo za njim z dušo in telesom v sveta nebesa, kjer bomo kraljevali na večne čase.

Imamo torej danes mnogo reči premišljevat. Dasi nas je Jezus danes zapustil in se preselil v sv. nebesa, vendar nimamo, kakor vidite, nobenega vzroka žalovati, ker je šel le pripraviti

nam sedež, šel je v nebesa, da bi nam pokazal, da moramo tudi mi s svojim srcem in s svojimi mislimi neprenehoma bivati v v nebesih, šel je v nebesa, da bi nam pokazal, da bo šla tudi duša naša kmalu v nebesa, šel je v nebesa tudi s telesom, da nam je pokazal, da bomo šli tudi mi na sodnji dan ravnotako z dušo in s telesom v nebesa. Kakor so bili apostoli današnji dan veseli, dobro vedoč, da je Kristus odšel v nebesa za njih dobro in da jim pošlje v kratkem Sv. Duha, tako bodimo tudi mi veseli! Poklekajmo na kolena kakor apostoli na Oljiski gori, ko so gledali za Jezusom, ki se je dvigal proti nebesom, in recimo mu v slovo: Z Bogom, z Bogom, o Zveličar dragi, ki si nas odrešil s svojo krvjo in ki Te danes zadnjič v duhu gledamo na zemlji! Bog Oče nam daj srečo, da bi se mogli videti kdaj v svetih nebesih v večnem veselju. Amen.

Dr. Egidij.

2. Vnebohod Gospodov je za nas tolažil in poučen.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet in sedi na desnici božji. Mark. 16, 19.

Po svojem veličastnem vstajenju je bival Jezus še štirideset dni na zemlji. Med tem časom se je večkrat prikazal svojim učencem, je z njimi občeval in jim dajal poslednje nauke. Z današnjim praznikom pa obhajamo spomin konca one štirideset-dnevne dobe, praznujemo odhod Jezusov v sveta nebesa. Slednjič še se prikaže ta dan Gospod svojim ljubim apostolom, ravno ko so bili zbrani v Jeruzalemu v sobani, kjer so se navadno zbirali. On je z njimi in jih svari zaradi njihove nevere. Potem vstane in jih pelje čez Betanijo na Oljisko goro, jih blagoslovi ter se loči od njih gredoč v nebo.

To je kratka zgodba vnebohoda našega Gospoda. Oglejmo si jo, kakšna je za nas! Zelo je tolažilna in poučna. Kristus je šel v nebesa, da bi jih nam odprl, ko so bila nad 4000 let zaprta. Tako je torej njegov vnebohod temelj našega upanja, da tudi mi enkrat pridemo v nebesa. Gospod pa ni hotel iti z drugega kraja v nebesa, nego z Oljiske gore, kjer je pričel svoje trpljenje. To pa nas uči, da se moramo po njegovem zgledu i mi potruditi za nebesa. Vsled tega rečem: Zveličarjev vnebohod nas kristjane 1. t o l a ž i, da lahko pridemo v nebesa in 2. p o u č u j e, da se moramo zanje potruditi. — Premišljajmo, dragi verniki, to dvojno v naslednjem!

I. Da, vnebohod našega Odrešenika nas napolnjuje s tolažilnim upanjem, da tudi mi enkrat tja dospemo, kjer je Gospod. Ravno dogodek današnjega dne, ki ga obhajamo, nas namreč

prepričuje popolnoma, da se je vse natančno izpolnilo, kar so tako dolgo želeli vsi pravični, kar so prerokovali preroki, kar so dokazovali čudeži, kar je Jezus sam tolikokrat napovedoval svojim učencem. Danes je Zveličar izpolnil tiste besede dejansko, ki jih je govoril kmalu po svojem vstajenju učencem, rekoč: »Grem k svojemu očetu in k vašemu očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu.« (Jan. 20, 17.) S temi besedami, katere ne veljajo le njegovim takratnim učencem, ampak tudi nam, izjavlja Gospod: Jaz ne odprem nebes zgolj sebi, ampak vam vsem; kažem vam pot, po kateri hodite in cilj, h kateremu ste poklicani vsi. Glejte slavo, ki vas čaka, glejte nebeška stanovališča, ki so vam pripravljena! Jaz grem naprej, vi pa meni sledite! Jaz vas ne pozabim, marveč vam grem pripraviti prostor, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.

V kako tolažbo nam mora biti vsled tega Gospodov vnebohod! Kako nam mora potrjevati krščansko upanje!

Ko so bili Judje v babilonski sužnosti, so se vedno tolažili z obljubo, katero jim je bil dal Bog po Izaiju, da bodo namreč rešeni in da bodo dosegli dolgo življenje in obilico pozemeljske sreče. Če je pa Jude že to upanje tako tolažilo, v koliko večjo tolažbo mora biti šele nam kristjanom upanje, da nas čaka večno življenje in večna sreča v sv. nebesih, katera so nam po vnebohodu Gospodovem odprta!

Oglejmo si, dragi verniki, upanje otrok tega sveta in premislimo, kak učinek napravi na njega! Kajne, koliko skrbi, truda, dela, nevarnosti prenesejo prostovoljno, če le upajo doseči svojo časno srečo! Ne vihar na morju, ne razne neizgode, ne smrtno nevarnosti jih ne morejo odvrniti od njihove podjetnosti; njihovo upanje vse preмага. Mi pa naj bi se dali zbežati in prestrašiti od kake navidezne težave, da bi Bogu ne služili in ne izpolnjevali njegovih zapovedi, dasiravno nas hoče vekomaj poplačati, če mu bomo ostali zvesti? Ne, to ne sme biti! Le spomnimo se večne blaženosti svetih nebes, kakor jo nam opisujejo sv. Pavel, sv. Janez, David in sv. pismo sploh! Kakor Zveličar, ki je šel danes v nebesa, sedi na desnici božji, tako bomo tudi mi enkrat blizu Boga, z Bogom, v Bogu. — Vidite, tako je vnebohod Gospodov temelj našega upanja, ki nam daje neizrekljivo tolažbo.

II. A Zveličar je šel v nebesa z Oljske gore, t. j. s kraja, kjer se je pričelo njegovo trpljenje. Zato nas njegov vnebohod poučuje, kako nam je mogoče dospeti v nebeško kraljestvo.

Na kateri pogoj, ljubi kristjani, je pa Kristus navezal naš vnebohod? V 19. poglavju evangelija sv. Matevža ga izvem. Neki mladenič hoče vedeti, pod katerim pogojem se pride v nebesa. Zato vpraša Jezusa, rekoč: »Dobri učenik, kaj naj storim, da zadobim večno življenje?« Pa kako kratko in jedrnatost mu odgovori Zveličar: »Ako hočeš v življenje iti, izpolnui

zapovedi!« Ali vidite, edini potrební pogoji, pod katerim dosežemo nebeški raj, je izpolnjevanje svetih zapovedi. V teh zapovedih je vse, kar Bog od nas zahteva in kar nam prepoveduje. Tu imamo dolžnosti do Boga, do bližnjega, do samih sebe. Ako jih izpolnjujemo, so nam nebesa zagotovljena, če ne, nam ostanejo zaprta.

To izpolnjevanje svetih zapovedi nas stane seveda nekoliko truda. Zakaj naša pokvarjena narava, samoljubnost, hudobni duh, zapeljivi svet nas neprenehoma ovirajo v tem izpolnjevanju. Dasi pa se moramo vedno truditi in bojevati, vendar ne zahteva Bog od nas tako ostrih pokoril, kakor so si jih svetniki in spokorniki nalagati prostovoljno. Ne; Bog je zadovoljen, če izpolnjujemo le vse dolžnosti, ki so zapopadene v njegovih zapovedih. In če to storimo, hoče nas nagraditi z nebeškim, večnim veseljem. Dobro pa moramo pomniti, da nam je izpolnjevati vse zapovedi, kajti sv. Jakob pravi: »Kdorkoli pa izpolni vso postavo, a se pregreši v enem, je kriv vsega.« (2, 10.)

Trud pa, ki je potreben za izpolnjevanje božje postave, nikakor ni tako velik, da bi presegal naše moči, kajti Bog ničesar ne zahteva od človeka, kar bi bilo nemogoče. Vrh tega nas pa še Kristus izrečno zagotavlja: »Moj jarem je sladek in moje breme je lahko.« (Mat. 11, 30.) Sicer pravi na drugih mestih, da mora vsakdo svoj križ vzeti in nositi, kdor hoče tja priti, kjer je on; da se nadalje nebeško kraljestvo dobi le s silo; da je pot v nebesa ozka, strma in trnjeva; a s temi besedami hoče le naznaniti, da moramo tiste težave premagati, ki nam jih napravljajo poželjivost, svet in hudobni duh. Gotovo jih bomo pa premagali, če premislimo, da je naš trud le kratek, plačilo zanj bo pa večno. In prav zato piše tudi sv. Pavel: »Menim, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati prihodnji časti, katera bo nad nami razodeta.« (Rim. 8, 18.) In vidite, predragi, premišljevanje prihodnje večne nebeške slave je spodbujalo tudi vse sv. može preteklih časov k vztrajnosti v zatajevanju samega sebe, tako da so vse težave premagali in tako dosegli svetost. Če je pa njim bilo to mogoče, pravi sv. Avgustin, zakaj bi nam ne bilo? Ali niso bili prav tako ljudje, kakor smo mi? Le resne volje in trdnega sklepa je treba in vse bo šlo z milostjo božjo. Ker nas torej hoče Bog storiti za kralje v nebesih, ali bomo sami hoteli ostati sužnji sveta? Ne; svet je za nas premalo, ustvarjeni smo za kaj več: za nebesa.

Sklenem in končno vas, preljubi v Gospodu, opozarjam le še na besede, katere je govorila pobožna mati Makabejcev svojemu najmlajšemu sinu, da bi ga bila potrdila v stanovitosti. »Sin,« rekla je, »ozri se v nebesa! Pripravljena so ti, čakajo te. Ostani stanoviten!« Ravnotako jaz vam rečem. Premislite nebeško veselje, h kateremu ste poklicani! Tudi vi boste šli enkrat

v nebesa, kakor Kristus. Kakor pa on ni praznoval svojega vnebohoda drugače, nego po trpljenju, tako tudi vi. In vi se morate truditi in trpeti in si tako večni raj zaslužiti, kajti le po trpljenju se pride v življenje. Amen.

Po P. R. Graserju O. S. B.: K. Čik.

Šesta nedelja po veliki noči.

1. O pohujšanju.

To sem vam pravil, da se ne pohujšate!
Jan. 18, 1.

Od nekdanj že je Lucifer na vse mogoče načine skušal, poln zavisti do ljudi, kako bi jih zapeljal, da bi bili z njim vred tovariši v peklu. Kjer tega sam ne doseže, posluži se človeka, da drug drugega pahne v greh, v pogubljenje. In žalibog, koliko jih je, ki se dajo takorekoč rabiti kot orodje k grehu!

Ker je pohujšanje velik greh, poskrbel je Kristus vse, da bi pohujšanje odvrnil od svoje Cerkve. Zato govori v današnjem evangeliju o lažnjivosti, krivičnosti in hudobiji ljudi. To naj bi bilo zanje opomin, naj bodo previdni, da ne bodo zapeljani, da se z njimi vred greha ne udeleže. »To sem vam govoril, da se ne pohujšate,« pravi Zveličar. Na te besede hočem tudi jaz navezati svoj današnji govor o pohujšanju in pokazati 1. kaj je pohujšanje, 2. kako velik greh je, 3. kako malo se ga ljudje boje.

I. Pohujšanje je greh, ki je od drugih popolno različen; zakaj če sv. očetje govore o pohujšanju, pravijo: Greh je v mislih, besedah ali v željah ali v dejanjih, kar je zoper božjo ali cerkveno zapoved. Ako pa govore o pohujšanju, pravijo: da je to beseda ali dejanje, ki drugega k grehu zapelje ali pa od dobrega odvrne. Pohujšati se torej pravi: govoriti ali storiti kaj, s čemur se dober človek hujši ali slabejši naredi, slab pa še slabejši.

Ni torej potrebno, da bi kdo res drugega zapeljal v greh z besedo ali dejanjem, zadosti da ima namen to storiti, čeprav se v resnici to ne zgodi. Tako n. pr. se je Putifarjeva žena že pregrešila s pohujšanjem, ko je hotela egiptovskega Jožefa zapeljati v greh, čeprav tega ni dosegla. Brezbožna dva sodnika, ki sta nedolžno Suzano hotela zapeljati, sta se pregrešila s pohujšanjem, čeprav jima je izpodletelo. Kralj Antioh se je pregrešil, ko je Jude hotel prisiliti, da bi uživali svinjsko meso, čeprav se mu niso vdali.

Pohujšanje se zgodi, če kdo kaj takega uči ali ukaže, kar se brez greha zgoditi ne more, če kdo kaj pregrešnega ne zabrani,

čepprav bi to lahko storil. Kdor kaj hudega ne zabrani in bi lahko, se pregreši, kakor bi sam privolil v pohujšanje. S pohujšanjem se pregreši tudi tisti, ki molči takrat, ko bi imel govoriti, ki drugim pohujšljivcem potuho daje, n. pr. kdor pijance, tatove, nesramneže pod svojo streho sprejema; s pohujšanjem se pregreše starši in predstojniki, ki svojim otrokom ali podložnikom dajo slabe zglede, ki jih ne svare v zmotah itd. Zato je Bog kaznoval ne le Helijeve hudobne sinove, ki sta bila drugim v pohujšanje, temveč tudi Helija samega, ker sinov ni posvaril in njih hudobij ni zabranil.

Če je kateri greh grd in ostuden, obsodbe vreden, ostudno je gotovo pohujšanje, ker pohujšljivec ni zadovoljen, da je sam sprijen, on želi in skuša tudi druge sebi enake storiti. Tak človek je podoben divjim zverinam, ki gredo na lov in more in trgajo druge živali, da se vesele nad njih krvjo. Kolikor bolj s premislekom kdo kako pohujšanje stori, toliko večji, tem bolj peklenski greh je to.

II. Pohujšanje je grozen greh. Pohujšljivec se pregreši 1. zoper Boga, 2. zoper bližnjega, 3. zoper predstojnike, 4. zoper samega sebe.

Zoper Boga se pregreši, ker mu ropa neumrjoče duše, katere je on ustvaril za nebesa. Kristjan, ako ti zasadiš svoj vrt z mladimi drevesci in se mnogo trudiš z njimi, da bi sad obrodila, pa potem pride kak hudobnež, pa ti ta drevesca polomi ali obreže ali navrta. Ali bi bil ti s tem zadovoljen. Gotovo ne! Gotovo bi se bridko zmaščeval nad tistim, ki bi kaj takega storil. Glej, Bog Oče pa je zasadil na zemljo neumrjoče duše, katere ljubi z vso svojo očetovsko ljubeznijo; Bog Sin jih zaliva s svojo lastno krvjo, da se te mladike ne osušé, Sv. Duh jih čuva s svojo močjo in milostjo, da ne omahnejo. Vse tri božje osebe torej s toliko ljubeznijo in skrbjo varujejo vsako neumrjočo človeško dušo! Pa pride kak pohujšljivec in vse to pokonča s svojim grdim jezikom ali z grdim zgledom. Troedinemu Bogu iztrga, uropa neumrjočo dušo in jo izroči v oblast hudobnemu duhu. Sodi vsakdo sam, ali ni to grozna krivica, ki se zgodi Bogu samemu? Kako bi mogel Bog to brez kazni, brez ostre kazni pustiti?

Ni čuda, da je Kristus tako ostro govoril o pohujšljivcih; on sam imenuje ta greh peklensko strast in zapeljivca imenuje »satana«. Kristus se je nekdanj pogovarjal s svojimi učenci o prihodnjem svojem trpljenju. Peter, ki ni mogel verjeti, da bi Jezus umrl tako grozne smrti, ga je hotel od tega odvrniti. A Jezus ga je samo zaradi tega ves srdit zavrnil, rekoč: »Poberi se od mene, satan, ker ti si mi v pohujšanje!« (Mat. 16, 23.) Če je Zveličar sv. Petra samo zaradi teh besedi satana imenoval, kako bo imenoval šele tiste, ki sto in tisoč ljudi pahnejo v pogubljenje. Saj ni čuda! Če pomislimo, koliko je Jezus storil za zveličanje naših duš, da je bil pretil v ta namen svojo kri do zadnje kap-

ljice, ni čuda, da tako ostro žuga pohujšljivcem. Da bi rešil duše, je postavil sv. zakramente, postavil je apostole kot svoje namestnike, postavil je dušne pastirje, a zapeljivci mu vse to podirajo s svojim zapeljevanjem. Duše mu siloma trgajo iz naročja, iz rok in jih izročajo v roke satanove.

Pohujšljivec se pregreši z o p e r b l i ž n j e g a, katerega pohujša. On umori njegovo neumrjočo dušo, oropa ga vseh čednosti in milosti. Če pa je že greh, ko ga oropati časti, dobrega imena, časnega življenja, imetja, je tem večji greh, vzeti mu milost, vzeti mu večno življenje. Ali more satan sam še kaj hujšega napraviti? Ali ni res to satanski greh? Sv. Tomaž Vilanovljan piše: »Najhujši umor je umor duše. Oh, kako strašno bi moralo tebi biti, če kdo zaradi tebe na veke v peklju goril! Jaz bi rajše umoril sto ljudi telesno, kakor eno samo dušo na veke izročil peklju, ko bi se krivica morala presojati le po škodi, ne pa po volji.« Vsa res satanska hudobija pohujšljivca se kaže v škodoželnem veselju, katero ima nad zapeljanim človekom. Nekateri zverine in kače so take, da ko drugo žival napadejo ali pičijo, potem jo v miru puste, da vpiče njih počasi pogine. Tako se tudi pohujšljivci vesele, ko vidijo, da njih žrtev dušno umira. Zato je ta strast, druge kaj hudega naučiti, res nečloveška, satanska.

Pohujšljivec stori krivico staršem in predstojnikom. Koliko so se morda trudili, da bi jih naučili vsega dobrega in lepega, jih obvarovali vsega hudega, nevarnega. Pa en sam hudoben človek vse pokonča, kar so poprej naredili s trdom leta in leta.

Pregreši se pohujšljivec tudi s a m z o p e r s e b e, ker se s pohujšanjem takorekoč satanu za hlapca vdinja. Kar satan sam ne more storiti, pa stori njegov hlapec.

Ali se more še kaj hujšega, kaj bolj groznega in strašnega reči o pohujšanju? Ali ne zasluži torej pohujšljivec po pravici, da ga Bog ostro kaznuje na tem in na onem svetu?

III. In vendar, kristjani, če pogledamo okrog po svetu, vidimo, da noben greh se tolikokrat ne zgodi, nego pohujšanje. Prišla je ta strast ljudem tako v navado, da se jim že več greh ne zdi, da se še hvalijo z njo. In vendar se glasé še sedaj kakor nekdanj kratke, a ostre in grozne besede Zveličarjeve: »Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride!«

Kristjan, le pomisli in preudari, ali si tudi ti kdaj že koga pohujšal? Morda se izgovarjaš: »Saj je bil že prej pohujšan; jaz ga nisem!« ali pa: »Jaz sem rekel le eno besedico!« Zadosti je! Ti si pohujšljivec! Ti imaš na vesti njegovo dušo, morda zaradi njega tudi mnogo drugih. Ena sama iskrica, če pade na suho streho, naredi grozen požar; z ene strehe veter zanese plamene na druge. In kmalu so vse najlepše hiše prah in pepel. Tako je tvoja beseda v srcu človeka zanetila ogenj, ta se je razvnel, pokončal njegovo čednost, dušo; od njega je šel plamen pohuj-

šanja na drugega, na tretjega itd. Kmalu so bili vsi enaki. Če kje pogori, vprašajo, kdo je zažgal? Nič ne pomaga, če se požigalec opravičuje, da je on hotel le eno hišo zažgati. On je kriv vsega pogorišča in je tem bolj kaznovan, čim večja je škoda. Tako bo s pohujšljivcem! On le enega, a ta druge pohujša. Odgovor bo dajal za vse predvsem tisti, ki je začel.

Tudi izgovor, da je rekel le eno besedico, nič ne velja! Pohujšljivec je enak gadu. Če gad piči, se rana komaj pozna; a strup zaide v kri, telo začne otekati, postajati višnjevo; zastrupljen človek umrje navadno po hudem smrtnem boju v strašnih bolečinah. Tako je s pohujšanim človekom. Poprej dušno zdrav, zarije se mu strup pohujšanja v dušo, on dušno oteka, duša pada vedno globokeje; človek ima hude dušne vosske sam s seboj, joka, zdihuje, in mnogokrat dušno umrje, izgubi vso nravnost in poštenje: vse nasledek dušnega zastrupljenja ali pohujšanja!

Kristjan, le domisli si: ali imaš tudi ti kakega takega na vesti, da si ga pohujšal: naučil kleti, rotiti se, krasti, pijančevati, sv. mašo opuščati, poste zaničevati itd., ali da si ga pahnil v brezdno nečistosti? Morda je kdo tistih, katere si ti izpridil, že na onem svetu. Ali veš, kje je? Kaj, če je v peklu zaradi tebe, zaradi grehov, katerih si ga ti naučil? Oh, če on trpi na veke po tvoji krivdi, potem se le boj in trepetaj! On in morda še kdo drugi sedaj tam preklinja tebe in ima samo to željo, da tudi ti, ki si ga pohujšal, prideš za njim. Kaj, če on ne bo poprej miroval, dokler te za seboj ne potegne, češ, če moram jaz na veke trpeti zaradi njega, naj pa trpi tudi on. Sv. Tomaž Vil. pravi: »Če kri Abelova tako silno vpije k Gospodu zoper njegovega brata, koliko bolj kliče kri večno pogubljenje duše zoper morilca! O kako tožijo, kako vpijejo! Preklinjajo in se roté nad vse hudo, sklicujejo se na pravičnost božjo zoper one, ki so jim bili vzrok tolike nesreče in so jim oviro nastavili, da so se pogreznili v tako globino.«

»To sem vam govoril, da se ne pohujšate,« da se ne daste zapeljati. Tolažilno bo za vsakega v smrtni uri, če bo mogel reči: Pohujšal nisem nikogar, nobene duše nisem Bogu uropal. Zato upam, da Bog tudi moje duše ne bo zavrzel. Amen.

J. T.

2. Pričanje Jezusa Kristusa.

Duh resnice bo pričeval od mene, pa tudi vi boste pričevali.

Jan. 15, 26, 27.

V današnjem evangeliu se bere, da je rekel Gospod: »Kadar pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri od Očeta izhaja, on bo pričeval o meni.

Pa tudi vi bote pričevali, ker ste od začetka pri meni. To sem vam govoril, da se ne pohujšate. Iz shodnic vas bodo devali, pride celo ura, da bo vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene. To pa sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.«

Te besede je Gospod govoril svojim učencem pri zadnji večerji na predvečer svojega bridkega trpljenja. Potem, ko jim je povedal, kako krivično ga sovražijo Judje, ki nočejo verjeti ne njegovim besedam, ne njegovim dejanjem, ki ga imajo marveč za zapeljivca naroda in za krivega preroka. Nikakor pa Jezus ni hotel pripustiti, da bi zmagovala judovska zakrknjenost, zato je napovedal naprej, da bo pričeval z neovrgljivimi dokazi o njem Sv. Duh, katerega bo on poslal, in pričevali bodo tudi njegovi apostoli. To pričevanje pa, katero zahteva Gospod od apostolov, bo vzrok, da jih bodo preganjali. Jezus je svojim učencem zato naprej povedal, kaj da jih čaka, da bi jih ne upognil strah in malosrčnost tedaj, ko se bo to zgodilo.

Poglejmo torej nakratko 1. kakšno je pričevanje, katero je o Jezusu pričal Sv. Duh in 2. kako so pričali o Kristusu apostoli in prvi kristjani. Iz tega pričevanja pa se bomo naučili, da moramo tudi mi očitno pričati našega Gospoda Jezusa Kristusa, kot pravega Boga in človeka, ako hočemo biti pravi njegovi učenci.

Res je sicer, da Jezusu ni bilo treba nobenega drugega pričevanja, kakor pričevanje, katero si je sam o sebi dal. Da je on res Sin božji, so pričali njegovi čudeži: slepi, katerim je dal vid, gluhi, katerim je dal posluš, hromovi, kateri so na njegove besede zopet prav hodili, bolniki, katere je ozdravil, obsedenci, iz katerih je izgnal hudiče, gobovi, katere je očistil, mrtvi, katere je obudil. O njem je pričalo razburkano Genezareško jezero, katero je pomiril, in ljudstvo, katero je čudežno nasitil. Vse to je pričalo, da je od Boga poslan, da je torej njegov nauk res božji nauk. Kljub vsemu temu že itak veljavnemu pričevanju, reče vendarle še svojim učencem: »Kadar pride Tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, on bo pričeval o meni«. Hotel je s tem reči: Silno me sovražijo farizeji in pismarji, a ne bojte se, predragi, moja zadeva tudi po mojem odhodu ne bo ostala zapuščena. Branil jo bo, ne človek, ne angel, marveč Sv. Duh, ki bo s svojimi darovi, katere bo razlil na vas, moje apostole, in na druge vernike, pričal in svetu pokazal, kako svet je moj nauk, kako nedolžno je bilo moje življenje in kako krivični so moji preganjavci.

In res, že povzdiguje po Jezusovi smrti judovska zbornica zmagovito svojo glavo, že ona meni, da je zмага njena, ker po Jezusovi smrti nihče ni o njem očitno govoril, dà, celo njegovi

najzvestejši učenci si niso upali očitno se pokazati iz strahu, da jih ne doleti ista kazen, katero je moral prestati njih učenik. Videti je bilo, kakor bi bilo s smrtjo Jezusovo vse končano, in kakor bi bila zmaga judovske zbornice popolna. Pa glejte, kar naenkrat pride Sv. Duh, Duh resnice, in on pričuje, slavno pričuje o Jezusu, kakor je ta sam napovedal: »On bo pričal o meni«. — Bil je petdeseti dan po veliki noči, bil je judovski binkoštni praznik, h kateremu so iz vseh krajev hitele množice Judov v sveto mesto Jeruzalem. Apostoli so bili z Marijo, z drugimi pobožnimi ženami in učenci zbrani v dvorani zadnje večerje. Kar nanagloma vstane šum iz neba in Sv. Duh pride nad zbrane v podobi razdeljenih jezikov, kakor ognja, in je sedel na njih slehernega. Kakšne pa so bile posledice prihoda Sv. Duha pri apostolih? Ali jih je morda učil novih reči, različnih od onih, katere je učil Jezus Kristus? Ne, tega ni storil Sv. Duh, ki je pričal o Jezusu Kristusu. On je storil le to, kar je Kristus o njem napovedal, rekoč: »On bo mene poveličal, ker bo od mojega vzel in vam oznanjeval«. (Jan. 16, 14.) S svojimi darovi je on razsvetlil pamet apostolov, da so mogli razumeti sv. pismo in vse one resnice, katere so sicer slišali v teku treh let, katerih pa niso mogli razumeti in verovati. Storil jih je močne in pogumne, da so se mogli odločno vstopiti pred kralje, oblastnike, shodnice, dà, pred muke in smrt!

Polni Sv. Duha so pa jeli tudi apostoli pričati Jezusa Kristusa. Oni gredo iz dvorane zadnje večerje in oznanjujejo čuda božja v raznih jezikih ljudem vsakega rodu in vsake narodnosti, ki so prišli v Jeruzalem na praznike. To pa storé oni apostoli, ki so bili poprej tako nevedni, da niti najbolj jasnih resnic niso mogli razumeti. Prav zato ostrmé vse množice, ki vse to vidijo in slišijo. Apostoli, poprej tako neverni, da niti vstajenja Gospodovega nočejo verovati, dokler se ne dotaknejo z lastnimi rokami vstalega telesa, oznanjujejo sedaj glasno in očitno ne samo vstajenje Gospodovo, marveč tudi njegov vnebohod in prihod Sv. Duha. Apostoli, poprej tako malosrčni, da zataje, kakor celo sv. Peter, Gospoda in da ga na Oljski gori, potem ko je bil vjet, vsi sramotno zapusté, stopijo zdaj pogumno pred svet in neustrašeno očitajo Judom njih grozno hudobijo, s katero so pribili začetnika življenja na križ, in jih opominjajo, da naj sprejmejo v znamenje pokore sv. krst in naj verujejo v Jezusa Kristusa, ker v nebesih in zunaj nebes ni drugega imena, v katerem bi se mogli zveličati, kakor je ime Jezusa Kristusa.

Med tem, ko apostoli tako govoré in pridigajo, pridejo pazniki in čuvaji tempeljski z duhovniki, ki jih pusté zvezati in vreči v ječo. Drugega dne se zbero udje velikega zbora, starejšine ljudstva, pismarji in veliki duhovniki in prepovedo apostolom, učiti v imenu Jezusovem; apostoli pa odgovoré pogumno: »Sodite, če je prav pred Bogom, vas bolj slušati, kakor Boga. Ne moremo namreč, da bi ne govorili, kar smo videli in slišali.«

(Dj. ap. 4, 19, 20.) Pogumno pridigajo naprej apostoli, zopet jih pokliče pred se judovski veliki zbor in jim očita, da so kljub izrečni prepovedi zopet pridigali, ukažejo jih pretepsti s šibami in jim iz novega prepovedo pridigovanje. »Apostoli pa so šli veseli izpred zbora, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti.« (Dj. ap. 5, 41.) »In niso nehali v tempeljnu in po hišah vsak dan učiti in oznanjevati Kristusa Jezusa.« (Dj. ap. 5, 42.) Izpolnilo se je torej to, kar je napovedal Gospod, rekoč: »Prejeli boste moč Svetega Duha, kateri bo v vas prišel, in mi bote priče v Jeruzalemu.« (Dj. ap. 1, 8.)

Apostoli pa niso bili le priče v Jeruzalemu, maveč po vsej Judeji, Samariji in po celem svetu. Sv. Peter je šel, potem ko je pustil sv. Jakoba mlajšega za škofa jeruzalemske cerkve, v Antiohijo in pozneje v Rim, kjer je bil križan. Sv. Jakob pa je umrl v Jeruzalemu mučeniške smrti. Sv. Andrej, brat sv. Petra, je oznanjeval Kristusa v Scitiji, v Epiru, Trakiji in Ahaji, kjer je bil križan. Sv. Filip je oznanjeval tudi v Scitiji evangelij in je umrl mučeniške smrti v Frigiji. Sv. Matevž je pričal o Jezusu s tem, da je spisal svoj evangelij, potem je šel v Etiopijo, kjer je bil umorjen prav pri oltarju, pri katerem je ravno maševal. Sveti Jernej je oznanjeval Jezusa v Indiji, Likaoniji in Armeniji, kjer so še živega dejali iz kože. Sv. Tomaž je šel v Etiopijo, med Parte, Mede, Perze in slednjič v Indijo, kjer so ga prebodli s sulico. Sv. Jakob starejši je oznanjeval Jezusa najpoprej v Judeji in Samariji, pozneje na Španskem, slednjič pa je umrl prvi mučeniške smrti v Jeruzalemu. Sv. Simon je oznanjeval Gospoda v Egiptu, sv. Juda Tadej v Mesopotamiji, slednjič sta šla skupno v Perzijo, kjer sta skupaj darovala svoje življenje za Jezusa. Sv. Janez, učenec ljubezni, je bil pod cesarjem Domicijanom v Rimu vržen v kad razbeljenega olja, toda bil je čudežno rešen, dal je pa slovesno pričanje o Jezusu s svojim evangelijem, katerega je napisal zoper krivoverca Cerinta, Ebionite in druge, kateri so tajili božanstvo Jezusovo.

Glejte, predragi, tako so tedaj apostoli res pričali o Jezusu tako, kakor je on sam napovedal. Dali so spričevanje vere, ker so trdno verovali vse to, kar jih je on učil; spričevanje gorečnosti, ker so ga kljub vsem težavam, vsem nevarnostim in vsemu trpljenju oznanjevali po celem svetu. Oznanjevali so ga ne zmenč se za krute trinoge, za grozne muke, za strašno smrt. Tega spričevanja pa niso dali prisiljeni, marveč do celega prostovoljno in nikdar niso bili tako veseli, kakor tedaj, kadar so mogli trpeti iz ljubezni do Jezusa. Ničesar se niso bali, ker so se spominjali, da jim je Gospod napovedal: »To sem vam pa govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.«

Pa ne le apostoli, marveč cela tri stoletja so dala slovesno pričevanje o Jezusu. Troje stoletij je bilo priča o neustrašenem pogumu prvih kristjanov, ki so s svojo krvjo in svojim življe-

njem pričali Jezusa Kristusa. Kdorkoli je bil v onih časih kristjan, je moral pripravljen biti na zaničevanje, preganjanje, trpljenje, na grozno mučeniško smrt. Mučeniške smrti pa niso le pretrpeli krepki možje in mladeniči, marveč tudi slabotni starčki in šibki dečki, nežne device in že onemogle ženice. Milijoni mučenikov so pričali Jezusa s svojo smrtjo in ga spričujejo s svojimi mučeniškimi palmami celo večnost v nebesih.

Gospod pa ni hotel le, da bi o njem pričali apostoli in prvi kristjani, marveč hoče, da pričamo tudi mi. Besede: »P a t u d i v i b o t e p r i č e v a l i« veljajo tudi nam. On ne zahteva od nas, da bi pričali s svojo krvjo in mučeništvom, pač pa zahteva od nas, da ga pričamo z vero, ponižnostjo, krščansko ljubeznijo, potrpežljivostjo v trpljenju. Kdaj, predragi, dajo učenci častljivo pričevanje o svojem učeniku? Ali ne tedaj, kadar ustmeno in pismeno morejo dati odgovor na vsako vprašanje in kadar tudi s življenjem pokažejo, da je bilo njegovo vzgojevanje pravo. Tako priča tudi kristjan Kristusa, kadar s srcem veruje vse to, kar je on učil in kadar pokaže tudi z dejanjem, da veruje vse to, kar ukazuje evangelij.

Ali pa pričajo d a n d a n a š n j i k r i s t j a n i tako Jezusa Kristusa? Vzemimo, da bi prišel v naše kraje kak Turk ali nevernik in bi zahteval evangelij, v katerem je vse zapopadeno in vse zapisano, kaj moramo verovati in kako moramo živeti. Potem bi pa, ko bi vse to prebral, primerjal naše življenje z nauki sv. evangelija. Kakšno sodbo bi si moral on napraviti o nas? Reči bi moral, to ni krščanska dežela, zakaj življenje teh ljudi ni takšno, kakršne so njih postave. — Kako pričajo Jezusa Kristusa oni, ki ne vedo in ne verujejo najvažnejših resnic svete vere? Kako pričajo Jezusa Kristusa oni, ki se tako radi odtegnejo zapovedani službi božji in sv. zakramentom, katere sploh ne ali pa le redko sprejemajo? Kako pričajo Jezusa oni, ki imajo vedno v ustih najsvetejše reči, pa ne da bi jih čistili, marveč da jih preklinjajo? Kako pričajo Jezusa oni, ki so, namesto da bi bili ponižni in krotki, kakor je to priporočal Jezus, ošabni in maščevalni. Kako ga pričajo oni, katere potere vsaka nadloga, da obupujejo, namesto da bi bili potrpežljivi? Kako pričajo Kristusa oni, ki so sicer krščeni, ki so pa v verskih rečeh tako brezbrizni, da bi se iz njih življenja ne spoznalo, so li kristjani, judje, mohamedanci ali pogani?

Dragi, v tem ali onem smo prizadeti tudi mi, ponižajmo, kesajmo in poboljšajmo se! Sijajno so od Sv. Duha razsvetljeni apostoli pričali Jezusa, sijajno so ga pričali tudi kristjani prvih treh stoletij in pobožni kristjani vseh časov. Tako moramo delati tudi mi. Pričati moramo Jezusa z vero, kar se bo zgodilo, ako vse to verujemo in vse to storimo, kar on zapoveduje, potem bomo deležni one slave, katero nam je šel on na dan svojega vnebohoda pripravljat. Ne bojmo se, pokazati se prave in odločne kristjane tudi pred onimi, ki se iz vere, verske zaved-

nosti in življenja po veri norčujejo. Spominjajmo se vedno besed Gospodovih, ki pravi: »Kdor pa mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 33.) Pričati pa moramo Jezusa tudi z ljubeznijo, s katero moramo ljubiti svojega bližnjega, kakor samega sebe; z ljubeznijo, s katero moramo iskati pravo srečo svojega bližnjega, in sicer s tem, da ga posvarimo, ako je grešnik in da mu pomagamo, ako je v potrebi. Pričati ga moramo z ono ljubeznijo, katera je značilno znamenje kristjanov. Saj pravi Gospod: »V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste ljubezen imeli med seboj.« (Jan. 13, 35.) Pričati ga pa moramo tudi s potrpežljivostjo v križih in težavah. To pričanje je Gospod od svojih učencev naravnost pričakoval, zato jim je napovedal, kaj jih vse čaka, koliko preganjanja bodo morali pretrpeti zavoljo njegovega imena. Kadar tedaj pridejo nadloge, ne ustrašimo se jih, marveč zavedajmo se, da je trpljenje pot, ki vodi v večno življenje.

Pričajmo torej Jezusa Boga-človeka pred svetom, spoznavajmo ga in spoznal bo tudi on nas pred Očetom, ki je v nebesih. Amen.

P. E. P.

Binkoštna nedelja.

**Sv. Duh nas naredi za tempelj božji v sv. krstu
in sv. pokori.**

Ako me kdo ljubi, bo moje besede izpolnjeval in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.
Jan. 14, 23.

Kdor ljubi Boga in izpolnjuje njegove zapovedi, pravi Zveličar, tega tudi Bog ljubi, pride k njemu in ostane pri njem. Da pa Boga ljubimo, k temu nam pomaga Sv. Duh. Sv. Duh napolni naša srca z ljubeznijo božjo, kakor piše sv. Pavel, in jih tako ozaljša, da prideta tudi Oče in Sin v nas in tu prebivata. To čudovito pripravo in ozaljšanje je izvršil Sv. Duh prvikrat na binkoštni praznik judovski vpricho celega Jeruzalema v srcih zbranih učencev. Kako se je to zgodilo in kake so bile razne okoliščine tega dogodka, vam je znano iz zgodb sv. pisma, in zato vam tega tu ne opisujem natančneje. Pač pa si hočemo danes ogledati, kako pripravi Sv. Duh še v današnjih dneh mnogo tisoč kristjanov za bivališče božje. V ta namen rečem: Milost Sv. Duha nas naredi, kakor nekdanje apostole, za bivališče božje 1. v zakramentu sv. krsta, 2. v zakramentu sv. pokore.

1. Najpreje postaneš, dragi kristjan, bivališče božje v zakramentu sv. krsta. To boš takoj spoznal, če premisliš, kaj si bil pred sv. krstom in kaj si po sv. krstu.

Torej kaj si pred sv. krstom? Reven otrok Adamov, spočet v grehu; nesrečen sin, ki si izključen od nebeške dedščine zaradi izvirnega greha; grešnik, ki si na duši in telesu zaznamovan s sramotnim znamenjem podedovanega greha in zapoden iz svoje prvotne domovine, iz raja; borna stvar si, ki visi med nebesom in peklom; človek si, ki nimaš na svojem Bogu deleža; nevernik si, za kojega nesveto dušo se ne odpro nebeška vrata in za kojega nečisto telo blagoslovljena zemlja nima prostora. Vidiš, to si pred krstom!

Kaj si pa po prejemu tega zakramenta? Pri sv. krstu prejmeš Sv. Duha. Kako srečna izprememba v enem trenutku! Ta Sv. Duh vlije v tvoje srce svojo milost in je napolni z ljubeznijo božjo, ki izbriše tvoj izvirni greh; ta Sv. Duh stori, da na tvojo dušo teče presveta kri Jezusova; ta Sv. Duh te zaznamuje z znamenjem odrešenja; ta Sv. Duh daje našemu duhu prepričanje, da smo odslej otroci božji. »Ako smo pa otroci,« sklepa sv. Pavel, »smo tudi dediči, dediči sicer božji, sodediči pa Kristusovi.« (Rim. 8, 16.) Celo nebo se veseli pri tvojem krstu, o kristjan, in se odpre, kakor se je odprlo pri krstu Gospodovem v Jordanu. Sv. Duh pride v te, da te očisti podedovanega greha, Bog Oče postane v tem trenutku tvoj oče, gleda nate in pravi: »Ti si moj ljubi sin, nad teboj imam dopadenje.« (Mark. 1, 11.) Veseli in raduj se, o kristjan, kajti odslej so ti nebeška vrata na stežaj odprta, ti si tempelj, katerega je Sv. Duh sam posvetil. Tvoje telo, tvoja duša, tvoji udje so tempelj živega Boga in ta tempelj ni več tvoj, ampak je lastnina božja. »Ali ne veste,« piše sv. Pavel (I. Kor. 6, 19.), »da so vaši udje tempelj Sv. Duha, kateri je v vas, katerega imate od Boga in da niste svoji?«

Velika sreča torej, o kristjan, je zate to zakramentalno posvečenje, dragocen zaklad milosti božje, katero diči zdaj tvoj tempelj in vse dragocenosti Salomonovega tempelja neskončno presega! Velika sreča, pravim, pa oh, kako me prestraši apostol, ki mi sega v besedo in pravi, da imamo ta zaklad milosti božje v prstenih posodah, t. j. v takih, ki se vsak hip lahko zdrobé! In zares, predragi, kolikokrat se nam te posode razdrobe in izgubimo milost božjo! Pri sv. krstu smo bili sicer popolnoma očiščeni vseh grehov in odpuščene so nam bile vse kazni, a nagnenje k hudemu nam je ostalo. In kaj sledi iz tega? Vsa naša nesreča. Koliko časa pa ohranimo krstno nedolžnost in čistost svojega srca? Navadno toliko časa, dokler ne vemo, kako se jo izgubi. Kako malo je tistih, ki z otroškim oblačilcem ne slečejo tudi čiste obleke zakramentalne nedolžnosti! Kje naj iščem pa šele one, katerim bi sledila krstna nedolžnost, ne rečem do groba, ampak le do let, da odrastejo! Ali se ne pre-

budi z našim razumom hkrati tudi hudobija in ali ne omadežujemo z osebnimi grehi svoje duše bolj, kakor je bila omadeževana z izvirnim? In kako je potem s teboj, o kristjan? O tem te pouči drugi del mojega govora.

2. Kristjan, kaj si, ko si z dejanskimi grehi zapravljal krstno milost? Kje je tempelj božji, ki si bil po krstu? Kje je Sv. Duh, ki je prebival v tebi? Oh, vse to je proč! Ti si tempelj, pa razposvečen, oskrunjen tempelj; ti si tempelj, pa proklet tempelj, v katerem se daruje hudobnemu duhu. Na tebi se uresničujejo besede Gospodove: »Kedar nečisti duh iz človeka pride, hodi po suhih krajih in išče pokoja in ker ga ne najde, pravi: »Vrnil se bom v svojo hišo, odkoder sem izšel. In ko pride, jo najde pometeno in osnaženo. Tedaj gre in si privzame sedem drugih duhov, hujših kot on, in gredo vanjo in prebivajo tam. In poslednje tistega človeka je hujše, kakor prvo.« (Luk. 11, 24—26.) Gorje tebi, kristjan, v tem nesrečnem stanu, vekomaj gorje, če se te ne usmili božji Duh ljubezni! Toda bodi potolažen! Kakor te je pri sv. krstu očistil izvirnega greha, tako te očisti v zakramentu sv. pokore osebnih grehov, in kakor si postal pri sv. krstu tempelj božji, tako postaneš tudi pri sv. pokori tempelj, stanovanje, bivališče božje.

Da, Sv. Duh, ki ti je utisnil pri sv. krstu zakramentalno čistost in nedolžnost, ravno ta Sv. Duh pride v zakramentu sv. pokore v te, da vname tvoje srce k resničnemu kesanju nad storjenimi grehi in h goreči ljubezni do razžaljenega Boga. Tega pa ne trdim jaz, ampak sv. Pavel. Kako govori ta veliki apostol? Takole: »Ravno tako podpira tudi Duh našo slabost ... sam Duh pa prosi za nas z neizrekljivimi zdihljeji.« (Rim. 8, 26.) In za kaj prosi? Pač za tisto, kar je njemu dopadljivo, nam pa potrebno, namreč za pravo kesanje in za posvečujočo milost za našo dušo. Brez njega, brez Sv. Duha, pravi sv. pismo, ne moreš, kristjan, niti Jezusovega imena pobožno zaklicati, koliko manj se torej še k Bogu izpreobrniti, ko si po grehu od njega odpadel. »Nihče ne more reči: »Gospod Jezus, drugače, kot v Sv. Duhu,« piše apostol narodov. (I. Kor. 12, 3.)

Vidiš, kristjan, do zakramentalne spovedi si gnjusoba v božjih očeh zaradi svojih grehov; Bog ne mara za tebe. Toda ti spoznaš svoje grehe, se jih skesaš in izpoveš. V tem trenutku so ti odpuščeni vsled moči sv. zakramenta, zopet si prijatelj božji, Bog ti hiti nasproti, kakor oče izgubljenemu sinu in te zopet v milosti sprejme. Sv. Duh se je vrnil v tvoje srce in postal si vsled posvečujoče milosti zopet bivališče troedinega Boga. O, kolika sreča, kolika dobrota, koliko veselje zate!

Bližam se koncu propovedi, predragi verniki. Tu navajam besede sv. Bernarda: »Ne grešiti, je angelsko, grešiti je človeško, v grehah trdovratno ostati, je satansko.« Ne grešiti je angelsko. To je seveda jako lepo in dobro; pa mi nismo angeli, ampak slabi ljudje, in nikdar hoteti grešiti, je dobra, v svoji izpolnitvi

pa morda prazna želja. Grešiti je človeško in to se tiče nas. Seveda je žalostno, da smo tako slabi, pa mi smo srečni grešniki. Srečni grešniki, se čudite? Da, srečni! Ali mar nimamo sv. Duha, ki nas v zakramentu sv. krsta očisti izvirnega greha, v zakramentu sv. pokore pa vseh osebnih grehov, po sv. krstu storjenih? In ali ni ta Sv. Duh pripravljen, nas vsekdar očistiti in posvetiti? Pa kako je to, kristjan, da se včasih braniš cela leta znebiti se svojih grehov? Recimo, da si grešil, zelo zelo grešil; to je človeško. Toda ti ostaneš trdovratno v grehih? Prestraši se, kar ti povem: to je satansko! O Bog, je li mogoče, človek, kristjan ravna satansko? Da. Pa saj sem rekel še premalo; reči ti moram: V grehih trdovratno ostati, je še hujše, kot satansko. Le čuj!

Hudobni duh, ki je grešil, se ne more več izpreobrniti; mora ostati v grehih. Ti pa, kristjan, se lahko izpreobrneš, pa se nočeš. Čegava hudobija je torej večja? Še nekaj! Sv. Jakob pravi: »Hudiči verujejo in se tresejo.« (Jak. 2, 19.) Ali slišiš? Tresejo se. In zakaj? Zato, ker vedo, ker verujejo, ker občutijo, da je Bog, katerega so razžalili, njihov sovražnik, ki jih vekomaj strašno kaznuje. Dasi ga sovražijo, se vendar tresejo pred njim. Ti pa, o grešni kristjan, ki živiš cela četrletja, včasih morda celo leta, v grehih ter veš in veruješ, da je Bog že napel zoper tebe svoj lok, na katerem je smrtonosna puščica, ti, pravim, se pa ne treseš? O neodpustljiva zaslepljenost! Vsemu, kar lahko uniči tvoje telesno življenje, se skrbno izogibaš; njega pa, ki lahko telo in dušo takoj po grehu pogubi, se ne bojiš? Kje je tvoja vera, kje tvoja zdrava pamet? Ne reci mi: Saj se bojim Boga in se tresem pred njim ter se hočem tudi izpreobrniti; toda ali se mora pa to takoj zgoditi? Nespametno, nevarno opravičenje! Ali ni mogoče, da se ti v tem trenutku nit življenja pretrga in da Bog svoj lok izproži? Da, da! Zato pa odlašaj vse drugo, samo izpreobrnitve ne! Kajti, kaj se ti je sicer bati? To, da bi se moral s hudobnimi duhovi v peklu vekomaj tresti, kar nas pa Bog vse obvaruj! Amen.

Po P. R. Graserju O. S. B.: K. Čik.

Binkoštni ponedeljek.

O pokorščini do vnanjih opominov Sv. Duha.

Tolažnik Sv. Duh pa, katerega bo
Oče v mojem imenu poslal, on bo vas
vse učil. (Jan. 14, 26.)

Sv. Duh nas vodi z notranjimi navdihovanji in vnanjimi pripomočki. Notranja navdihovanja Svetega Duha so tiste notranje delavnosti Sv. Duha, s katerimi on naš um razsvetljuje, da čedalje bolj spoznavamo hudobijo greha

in lepoto krščanskih čednosti. Notranja navdihovanja Sv. Duha so tisti notranji nagibi, ki napeljujejo trdo, neobčutljivo in mlačno človeško srce k dobremu, svariijo pred grehom, vнемajo za molitev, za lepe čednosti in dobra dela, vabijo grešnika k pokori, pobožnim pa delajo veselje do lepega krščanskega življenja. O koliko je na tem ležeče, da kristjan tem notranjim navdihovanjem Svetega Duha izkazuje voljno pokorščino! Zakaj, kdor si v prid obrača podeljene milosti Sv. Duha, plačuje mu Sv. Duh njegovo zvestobo z novimi milostmi, in tako gre tak kristjan od čednosti do čednosti, dokler ne pride poslednjič v небеса.

Sv. Duh pa nam ne govori le znotraj po svojih skritih navdihovanjih na naša srca, ampak se posluži navadno v ta namen vnanjih pripomočkov in nas tudi kar na glas svari pred hudim in opominja k dobremu. Naj vam torej govorim danes o pokorščini do vnanjih opominov Sv. Duha. Ti pa, o Sv. Duh! razsvetluj naš um in vžigaj v naših srcih ogenj svoje ljubezni!

Dasiravno nam Tolažnik Sv. Duh večkrat sam kar naravnost na srce govori, vendar se v ta namen bolj navadno poslužuje vnanjih pripomočkov. Sv. Duh nam govori po oznanovalcih božje besede; on nam govori po spovednikih, ki so njegovi namestniki pri delitvi zakramenta svete pokore; on nam govori po dobrih, skrbnih starših, po predstojnikih, po dobrih prijateljih, po dobrih, pobožnih knjigah, po smrti kakega znanca in prijatelja, po nesrečah, s katerimi nas Bog obiskuje, ali po posebnih božjih milostih, n. pr. s svetim letom, s svetim misijonom itd. Po vseh teh in enakih vnanjih pripomočkih in priložnostih nas kliče Sveti Duh. Kako imenitno in potrebno je, da tudi te vnanje klice Sv. Duha poslušamo in mu izkazujemo pokorščino. Zakaj, kdor ima do zveličanskega opominjevanja, ki ga prejema od drugih skrbnih ljudi ali po drugih vnanjih priložnostih, otrpnjeno srce, on 1. ne žali s tem človeka, ampak on žali Sv. Duha, in 2. on s tem ne škoduje tistemu, ki ga opominja, ampak on škoduje sam sebi. — Naj vam resnico tega, kar sem rekel, tudi dokažem.

1. Rekel sem, kdor ima do lepega opominjevanja otrpnjeno srce in ga celo zaničuje, on ne žali tistega, ki ga opominja, ampak on žali in zaničuje velikoveč Boga Svetega Duha samega. To resnico nam sam Jezus potrjuje. Ko je namreč poslal svoje apostole in učence po svetu vsem narodom sv. evangelij oznanovat, je izgovoril tiste imenitne besede, katerih nikdar ne smemo pozabiti; rekel je: »Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje«. In apostoli so bili popolnoma o tem prepričani, da se ne tolikanj zoper nje same, ampak zoper Jezusa Kristusa, ki jih je poslal, in zoper Svetega

Duha pregreši tisti, ki njih besedi noče poslušati ali jih celo zaničuje. — Kaj je rekel zaradi tega sv. Štefan, ko trdovratni Judje njegovega dokazovanja, da je Kristusova vera prava, niso hoteli verno poslušati in so si še ušesa zatisnili in z zobmi zoper njega škripali? — On se ni pritoževal zoper krivico, ki so mu jo delali in ga preganjali, ampak on se je le pritožil zoper razžaljenje, ki se je godilo Sv. Duhu. Rekel je: »O vi neobrezani na srcih in ušesih, vi se vedno Sv. Duhu ustavljate, kakor vaši očetje, tako tudi vi«. (Apost. dj. 7, 51.) — Kar pa je takrat očital sv. Štefan trdovratnim Judom, to se mora še sedaj reči vsem tistim, ki imajo do lepega opominjevanja otrpнено srce. O, vi lahkomisljeni, ki pri pridigah ali nočete poslušati besede božje, ali si je nič v prid ne obračate, ali zaslišano opominjevanje morda celo zasmehujete in zaničujete, vedite, da s tem ne žalite človeka, ampak Sv. Duha, kateremu se vedno ustavljate. — O, vi hinavski spokorniki! ki se sicer približate spovednici, pa se za opominjevanje spovednikovo ne zmenite, kadar vas svari pred hudi in priporoča pripomočke k poboljšanju, ali pa njegovo gorečnost celo zasmehujete, vedite, da s tem ne žalite človeka, ampak da se ustavljate Sv. Duhu. — O, vi nespametni starši! ki zamerite dušnim pastirjem, kadar vas opominjajo zavoljo vaših otrok, vedite, da s tem ne žalite človeka, ampak da se ustavljate Sv. Duhu. — O, vi nepokorni otroci! ki se ne zmenite za opominjevanje svojih staršev in jih celo zaničujete, vedite, da s tem ne žalite človeka, ampak se ustavljate Svetemu Duhu. — O, vi nehvaležni ljudje! ki zamerite, kadar vas kak prijatelj, znanec ali sorodovinec opominja v kaki reči, in ga zato še kolnete in zaničujete, vedite, da s tem ne žalite človeka, ampak se ustavljate Sv. Duhu.

2. In kdo ima škodo od tega, če so zveličanska opominjevanja zastonj? — Ali mar tisti, ki zastonj pridigujejo, opominjajo in svariijo? Ne, ampak tisti, ki imajo do lepega opominjevanja otrpнено srce. Res je sicer, da tistemu, ki ljubi Boga in bližnjega, ne more vseeno biti, ako vidi, da so njegova opominjevanja zastonj, da se Bog hudo žali, in da njegov bližnji hodi po široki cesti pogubljenja. Pri tem žalostnem pogledu čuti skrbni dušni pastir in pravi kristjan srčno bolečino in marsikaterikrat mu tečejo mile solze sočutja iz oči. Dasiravno pa skrbni dušni pastir ali pravi kristjan za svojo krščansko gorečnost nič drugega ne dobiva kot nehvaležnost, zasmehovanje in zaničevanje, ali še celo preganjanje, se vendar more tolažiti s tistimi Kristusovimi besedami, ki jih je govoril svojim učencem, rekoč: »Blagor vam, ako vas bodo kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih; zakaj tako so preganjali preroke, ki so bili pred vami«. (Mat. 5, 11, 12.) Da, preroke, apostole in samega Jezusa so preganjali taki ljudje, ki so imeli do lepega opominje-

vanja otrpнено srce, in to prerokom in apostolom ni nič škodovalo, velikoveč uživajo sedaj največje veselje z Jezusom v nebesih. In tako se morejo še sedaj tolažiti vsi tisti, ki si s svojim opominjevanjem in svarjenjem pred hudobijami ter s priporočevanjem dobrih del nakopljejo zamero, sovraštvo in preganjanje ljudi na glavo; saj obeta sam Jezus: »Blagor zavoljo pravice preganjanim, ker njih je nebeško kraljestvo«. (Mat. 5, 10.) — Vsa škoda zadeva pri tem vselej le tiste, ki imajo do klica Svetega Duha, do zveličanskega opominjevanja otrpнено srce. Tak nesrečnež se sam oropa velikih milosti in si nakoplje hude kazni na glavo. Zveličansko opominjevanje je kakor dobro zdravilo za dušne bolezni; kdor pa zdravilo trdovratno zmetuje, na duši ne bo ozdravel in bo poslednjič umrl večne smrti. — Zveličansko opominjevanje je za človeka dobrotljiva luč, ki mu kaže pravo pot proti zveličanju; ako pa ne mara za to luč, bo po temoti hudobij taval in se lahko pogreznil v brezno večnega pogubljenja. — Pa ne le samo to, da taki trdovratni ne dobivajo nobenega sadu od zveličanskega opominjevanja, kateremu se ustavljajo, temveč si nakopavajo še hude kazni. Kako strašna sodba čaka tiste, ki zanemarjajo zveličanska opominjevanja! Jezus je rekel svojim apostolom: »Katerikoli vas ne sprejme in ne posluša vaših besedi, pojdite iz hiše ali mesta in otresite prah od svojih nog (da s tem pokažete, da nočete z njimi nič imeti). Resnično vam povem, lažje bo zemlji Sodomljani in Gomorjanov sodnji dan, kakor tistemu mestu.« (Mat. 10, 14, 15.) Ali bi ne imele te strašne besede s strahom napolniti slehernega, kdorkoli se ustavlja lepemu opominjevanju? Ali ne spozna vsakdo lahko iz tega, da sami sebi najbolj škodujejo tisti, ki imajo do lepega opominjevanja otrpнено srce?

O kristjani! spoznajmo iz današnjega govorjenja, kako je imenitno in potrebno, da vnanji klic Sv. Duha, ki nam govori po oznanovalcih božje besede, po spovednikih, dobrih starših, prijateljih, dobrih knjigah, voljno poslušamo in mu izkazujemo pokorščino. Sv. Duh nič drugega bolj ne želi kot naše zveličanje, zato nam ne govori le sam na srce, ampak nas hoče obvarovati tudi z vnanjim opominjevanjem pred hudim in napeljevati k dobremu. O spoznavajmo njegovo neizmerno dobrotljivost, poveljujmo njegovo ljubezen in izkazujmo voljno pokorščino njegovemu klicu, da ne bomo zaraditega kdaj ostrega odgovora dajali pri božji sodbi, marveč nas pripelje v večno življenje po zasluženju našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateremu bodi z Bogom Očetom v edinosti ravno tega Svetega Duha čast in hvala zdaj in na vekomaj! Amen.

† J. Kerčon.

Priložnostni govori.

Govor za sklep pobožnosti vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa.

Kristus je meni življenje — in smrt
dobiček. (Filip. 1, 21.)

Zadnja ura prelepe slovesnosti — slovesna ura!

Sedaj se bo tabernakelj zaprl. Jezus sicer še ostane pri nas, a »večna molitev« vzame za eno leto slovo od nas. Kadar prijatelji jemljejo slovo, si še enkrat zagotavljajo ljubezen — »da smo si dobri bili« — in ljubezen jih še veže, ko gredo na razne strani. Objubimo tudi mi kot sad tega prisrčnega občevanja z Jezusom: »Ljubimo te, o Jezus!«

Ljubimo Jezusa po zgledu tistih src, ki so ga najiskrenejše ljubila, ko je še hodil po svoji domovini. Troje takih src vam priporočam, da jih v ljubezni posnemate.

I. Katero srce je Jezusa najbolj ljubilo? Oh, gotovo materino srce. Ljubimo tudi mi Jezusa s srcem Marijinim.

Spremljajmo Marijo po raznih njenih potih, ki jih je storila z Jezusom.

Jaslice, v katerih je Marija molila Jezusa, in tabernakelj, v katerem ga mi molimo, kako sta si podobna! Tam Jezus v bele plenice zavit skriva svojo božjo naravo — tukaj v beli hostiji skriva svojo božjo in človeško naravo. Verno srce Marijino ni ljubilo Jezusa samo z materino ljubeznijo kot sina, Marija — devica verna — ga je ljubila tudi kot svojega Boga in Odrešenika.

Veselila se je Marija, ko je videla preproste pastirce klečati pred Jezusom, pa še bolj, ko so prišli tudi imenitni častilci, trije modri, in pa tako daleč, in s takimi lepimi darovi. To se ponavlja še dandanes. Kdo je prvi pri Jezusu v tabernakeljnu? Ubogo, preprosto ljudstvo. Pa tudi modrijani, in celo vladarji uklonijo svojo glavo in pripognejo koleno pred Jezusom v sv. Rešnjem Telesu. Jezus ima svoje prijatelje in častilce tudi v najvišjih stanovih. V zgled vam postavim le našega globokovernega cesarja. Veliko se daruje tudi še dandanes za čast božjo, za lepoto oltarjev in hiš božjih.

V bridki žalosti se je krčilo materino srce Marijino, ko je Herod Jezusa zalezoval. Pa Marija sovražnikov ni preklinjala, še bolj tesno je Jezusa na srce pritisnila. — Sovražnikov ima Jezus tudi v sv. Rešnjem Telesu, ki stegujejo svoje roke po njem. Protestanti zaničujejo najsvetejši zakrament, še med katoličani se najdejo neverniki, ki ne marajo še slišati o pričujočnosti Jezusa v tem zakramentu. Koliko mora Jezus trpeti od tistih izdajalskih duš, ki ga po Judeževem zgledu žalijo

z božjim ropom. Obžalujmo, da ima Jezus toliko preganjalcev, in zadostujmo za vso nečast, ki se Jezusu godi v sv. Rešnjem Telesu, z dvojno gorečnostjo in tem trdnjšo vero.

Marija je morala z Jezusom bežati v daljni Egipt. Kako ponižanje za Jezusa, kaka žalost za Marijo. Pa prišli so mirnejši časi. Nesrečno je umrl Herod, in Jezus se je zopet vrnil v domovino. — O kolikokrat se mora Jezus tudi v najsvetejšem zakramentu skriti! Kako so nekdanj ob krvavem preganjanju kristjani skrivali ta verski zaklad pred hudobnimi pagani! Pa še dandanes se mora po velikih mestih Zveličar v sveti hostiji skrivati. Duhovnik ga ne sme nositi očitno po javnih ulicah in trgih, skritega na svojem srcu neše Jezusa kot sv. popotnico revnemu bolniku. So dežele, kjer se sv. Rešnje Telo ne sme v slovesni procesiji nositi po cestah, v cerkvah mora Gospodar vesoljnega sveta skrit ostati. Dà, hudi viharji preganjanja se tudi še sedaj vzdigujejo zoper Jezusa v svetem zakramentu. Kaka žalost za vse verne učence Jezusove. Pa zaupajmo, Jezus je svet premagal, — viharji se bodo poglobili, sovražniki bodo osramočeni, prišli bodo mirnejši, veselejši časi. Kadar sovražniki nesramno napadajo skrivnost sv. Rešnjega Telesa, zbere se verno ljudstvo iz najvišjih do najnižjih stanov k velikanskim shodom, kjer svoj glas povzdignejo v čast in slavo Jezusa v najsvetejšem zakramentu.

Marija je enkrat Jezusa tudi izgubila. To je bil pač eden najbridkejših trenutkov v njenem življenju. Štejemo ga med sedmere žalosti Matere božje. Pa iskala ga je tako dolgo, da ga je našla. In našla ga je v templju. Veselje se je povrnilo v užaljeno srce — Kaj lahko se tudi nam prigodi, da Jezusa izgubimo — seveda drugače kakor Marija, da ga izgubimo z grehom. In ta izguba je čez vse bridka. Oh, prosimo Jezusa, da bi se nikdar ne ločil od nas! Govorimo z mašnikom, ki moli pri vsaki sv. maši pred sv. obhajilom: »Gospod Jezus Kristus, reši me s tem svojim presvetim Rešnjim Telesom in krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega, in daj, da bom vselej zvesto izpolnjeval tvoje zapovedi, in ne dopusti, da bi se kdaj ločil od tebe«. Če pa si se ločil, žaluj in išči Jezusa. Našel ga boš v hiši božji, na prestolu usmiljenja, v spovednici, in na tronu ljubezni, v najsvetejšem zakramentu. In neizrekljivo srčno veselje se bo naselilo v tvojem prej tako nesrečnem srcu.

Do tridesetega leta Jezusovega je uživala Marija tiho srečo v hišici Nazareški. Druge žene so iskale srečo in veselja zunaj med svetom, Marija je imela vso srečo in veselje doma. Njena hišica je bila zares hiša božja. Jezus je bil njeno edino veselje. — Tako najdejo še sedaj duše, ki Jezusa res ljubijo, najslajše veselje v sv. Rešnjem Telesu; že misel na sveto obhajilo razveseli njih srce. Kako tolažbo jim vlija v srce daritev sv. maše, pri kateri so pobožno pričujoče, ali duhovno obhajilo, molitvena ura, zlasti pa resnično sv. obhajilo! Kdor je

enkrat to veselje okusil, ne leta več za penami pregrešnega veselja zunaj med svetom, on nosi rajsko veselje seboj v svojem srcu.

O Jezus, sladki moj spomin — veselje srčnih globočin!
Nad med pa in sladkosti vse — navzočnost tvoja sladka je.
Ne peva se nič lepšega — ne sliši nič milejšega,
in slajše misli tudi ni — kot si preljubi Jezus ti.
Jezik ne zna povedati, — beseda ne popisati,
kdor skusil je, vé ceniti — kaj to je: Tebe ljubiti.

Ko je Jezus nastopil pot javnega učenitstva, je bila Marija njegova najzvestejša poslušalka in učenka. Ona je besede Jezusove v srcu ohranila. Posnemajmo Marijo! Tudi Jezus v sv. zakramentu nas uči raznih čednosti: ponižnosti, potrpežljivosti, zatajevanja, ljubezni...

Mariji pa tudi trpljenje ni prizaneslo. Meč bolečin se je zasadil v njeno srce. Po poti trpljenja vodi še zdaj Jezus svoje ljubljence in svoje neveste. Zadenajo jih notranje bridkosti: Kako je včasih srce suho, brez tolažbe, nemirno, polno dvomov in izkušnjav! Prihajajo nesreče od zunaj: bolezn, izgube, prevare! Ko neverni svet vidi, da tudi pobožne duše obiskuje nesreča, se škodoželjno posmehuje in roga, češ: To imaš sedaj od svoje pobožnosti, od svojih obhajil. Jaz nič v cerkev ne hodim, pa mi vse dobro izteče. — Tako se je godilo že Mariji pod križem. Tudi ona je morala poslušati zbadljive opazke: Ali je to tvoj mogočni sin? Zakaj ne pomaga sebi in tebi? Pa, je li Marija le en trenutek omahovala ali dvomila? Pomilovala je svoje zasramovalce in z Jezusom na križu je molila: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo«. — Posnemaj Marijo! Slaboverni srca v izkušnjavah omahujejo in se ohladijo, le srčne in junaške duše vztrajajo in se ne ganejo izpod križa, kakor je tudi Marija srčna stala pod križem, dokler ni z Jezusom izpila grenkega keliha trpljenja. Vse neveste Jezusove morajo ž njim trpeti.

Pa ker je Marija vztrajala z Jezusom v trpljenju, je dosegla tudi sladko plačilo. Komu se je pač Jezus po vstajenju najprej prikazal? Pač Mariji! K sebi jo je potem vzel in jo venčal! — Tudi ti, duša, ki Jezusa ljubiš, boš tam, kjer je on, tudi tebe čaka krona za tvojo stanovitnost.

Oh, ko bi zamogli Jezusa ljubiti z Marijinim srcem in reči: Jezus je moje življenje! Pa Marijino srce in naše srce! Srce materino, srce brezmadežno! Naše srce pa — srce grešnika!

II. Ozrimo se na drugo srce, na srce tistega učenca, ki sam o sebi pravi, »da ga je Jezus ljubil«. Sv. evangelist Janez to štirikrat v svojem evangeliju ponavlja, ne iz napuha, saj je tako ponižen, da niti svojega imena ne pove. Pa ta njegova otroško-ljubeznjiva beseda kaže, kako ga je ljubezen Jezusova osrečila. Kaka ljubezen pa je tudi v njegovem srcu gorela do Jezusa! Janez se imenuje »učenec ljubezni«.

Ljubil je Jezusa od prvega trenutka, ko ga je spoznal. Ginljivo je, kar beremo v 1. poglavju Janezovega evangelija. Janez Krstnik vidi pri reki Jordanu Jezusa in reče dvema svojim učencem: Glejta, jagnje božje. In kar gresta za Jezusom. Jezus se ozre: »Kaj iščeta?« — »Učenik, kje stanuješ?« — »Pojdita in pogledajta.« — Z veseljem gresta za njim in tisti dan pri njem ostaneta. Rajski trenutki, srečen dan! Kaj so se pač pogovarjali? To je nam prikrito. Bila sta pa Andrej in Janez. Takrat se je Janezovo srce za Jezusa razvnelo in od tega dne naprej je za Jezusa gorelo. Jezus pa mu je tudi poplačal to ljubezen. Janez je bil priča najveličastnejših prizorov. Na gori Tabor, kjer je pokazal Jezus žarek nebeške slave, je bil Janez zraven. Ko je Jezus mrtvo deklico obudil, je bil Janez zraven. Pri zadnji večerji je slonel na prsih Jezusovih in se napil ljubezni iz srca Jezusovega. — Kakor ljubitelj in ljubljenec Jezusov, sv. Janez, tako so tudi drugi svetniki prebili rajske trenutke v tovarišiji Jezusovi pred tabernakelnom. Jezus jim je ljubezen poplačal z ljubeznijo, z neizrekljivo sladkostjo, se jim celo prikazal. Mislimo na blaženo Marjeto Alakok. O, ljubimo Jezusa, ta ljubezen nas bo zares osrečila!

Še na križu Jezus svojega ljubljenega učenca ni pozabil. Izročil mu je, kar je na zemlji najdražjega imel, svojo mater — tako želi Jezus tudi od nas, ako njega ljubimo, da častimo tudi njegovo mater. Sv. Janez nam je vzor pravega češčenja srca Jezusovega in češčenja Marijinega. Te dve pobožnosti ste dandanes posebno priljubljeni. Marsikdo misli, da je to kaka novotarija. Ali nikakor ne! Glej, sv. evangelist Janez je bil prvi goreči častilec srca Jezusovega, on je bil pa tudi prvi otrok Marijin. Poseben znak častilcev sv. Rešnjega Telesa je ta, da častijo tudi Marijo.

Kakor Marija, je pa tudi sv. Janez trpel za Jezusa. Veliki zbor v Jeruzalemu je dal apostole pretepesti, ker so širili nauke Jezusove. Apostoli pa so z veseljem zaradi Jezusa trpeli. — Tako si mora vsak ljubitelj Jezusov v čast šteti, če je podoben Jezusu v poniževanju in trpljenju. Prava ljubezen je vsikdar pripravljen za žrtve.

Po vstajenju se je prikazal Jezus učencem pri Geneza-reškem jezeru. Pa učenci ga niso spoznali. Janezovo srce je prvo spoznalo ljubljenega Gospoda, in vesolja prevzet je zaklical: »Gospod je!« — Čistim srcem se Jezus najbolj razodeva. Blagor njim, ki so čistega srca: Boga bodo gledali — že tukaj ga gledajo bolj popolno, kakor grešniki z nečistim srcem. Ljubite Jezusa z Janezovim srcem posebno vse čiste duše. Kakor Mariji, tako je bil tudi Janezu Jezus življenje. Za njega je ves gorel, za njega je živel.

III. Pa ne vstrašite se, ako vaše srce tudi Janezovemu srcu ni podobno. Pogledjmo še v tretje srce, ki je tudi Jezusa izredno

močno ljubilo, srce tistega apostola, ki je nekda Jezusa sovražil in preganjal, srce velikana med apostoli, sv. Pavla.

Pozno je Savel spoznal srce Jezusovo, pa ko ga je enkrat spoznal, potem je P a v e l to srce ljubil z vsemi svojimi močmi, tako da je vse drugo na svetu za nič cenil.

Savel je bil goreč Izraelec, Judovstvo mu je bilo nad vse. Ko pa je spoznal Jezusa, potem pravi sam o sebi: »Vse imam za izgubo zavoljo preobilnosti spoznanja Jezusa Kristusa, Gospoda svojega, za katerega voljo sem vse izgubil«. (Filip 3, 7.—9.) Kristus mu je bil odslej življenje.

Pavel je bil u č e n j a k, modrijan, govornik. Pa pridigal je, kakor da bi drugega nič ne vedel, kakor le Kristusa križanega. Pavel je delal, dosegel velikanske u s p e h e, bil celo v nebesa zamaknjen, lahko bi se bil pobahal. Pa kako pravi? »Bog ne daj, da bi se hvalil razen s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa«. (Gal. 6, 14.)

Pavel je trpel veliko od sovražnikov in hinavskih prijateljev, trpel na suhem in na morju, trpel lakoto in žejo, bolezni in verige in ječo. On sam vse to našteva, pa brez solz — ali solze ga polijejo, ko se spomni, da so ljudje na svetu, ki živé kot sovražnikov Kristusovi: »Mnogo jih živi, katere sem vam in jih tudi sedaj jokajoč imenujem, kot sovražniki Kristusa križanega«. (Filip. 3, 18.)

Pavel je odpustil sovražniku, odpustil vsakemu, odpustil vse, le enega ni mogel odpustiti, da bi kdo Jezusa ne ljubil. »Če kdo ne ljubi Gospoda Jezusa Kristusa — prokletstvo nad njim.« (I. Kor. 16, 22.)

Pavla je vse spominjalo na Jezusa. Če je pridigal paganom, se je spomnil, kaj je svet brez Jezusa Kristusa. Če je govoril Judom, so mu prišle misli na solze, ki jih je Jezus pretakal nad tem ljudstvom. Če je gledal novoizpreobrnjence, je videl v njih milost Kristusovo. Če je svaril grešnike, je pre-mišljeval kri Kristusovo, prelito za grešnike. Če je bival med gorečimi kristjani, se je veselil, videč v njihovem življenju kakor v nekakem zrcalu lepoto nauka in zgleda Kristusovega. Če je mislil sam na sebe, mu je stopilo pred oči neskončno usmiljenje Jezusovo.

Mi po pravici občudujemo ljubezen, ki pôlje in veje iz listov sv. Pavla, mi strmimo nad njegovo navdušenostjo, s katero je oznanjal Jezusov evangelij. To ljubezen je zajemal od žarečega ognjišča ljubezni, iz srca svojega ljubljenelega Gospoda in Zveličarja. Po njegovem srcu je preustrojil svoje srce, tako da je mogel reči: Jaz živim, toda ne več jaz, ampak Kristus živi v meni. Sedaj nam bo tudi jasna beseda: Kristus je meni življenje — in smrt dobiček.

»Ti si moje življenje« — reče mati otroku, ki ga iz celega srca ljubi, reče mož ženi, žena možu, ako sta v pravi ljubezni združena. Učenjaku so knjige njegovo življenje, skopuhu je

denar, razuzdancu je zabava njegovo življenje, zato pa je tudi smrt zanj izguba. Pavlu je bil Jezus Kristus življenje, zato pa tudi smrt dobiček.

Rad bi bil Pavel že umrl, vendar popolnoma je vdan volji Kristusovi. Ako se Kristus poveličuje z mojo smrtjo, umrem. Ako pa je h Kristusovi časti, da živim, hočem še živeti. »Kakor vedno, bode se tudi zdaj Kristus poveljčal v mojem telesu, bodisi z življenjem, bodisi s smrtjo. Kajti meni je življenje Kristus — in smrt dobiček.« — O da, gotovo mu je bila smrt velik dobiček.

Tako je ljubil Jezusa Pavel — on, ki ga je bil nekdanj preganjal. Posnemajte sv. Pavla v ljubezni do Jezusa — vsi s p o k o r n i grešniki, med katerimi smo pač mi. Vzemite si za zgled sv. Pavla posebno m o ž j e. — Sv. Pavel bil je mož, pa še kak mož. Ne mislite, da je pobožnost in gorečnost le za nekatere izmed ženskega spola. Ljubimo Jezusa, med nami bivajočega — vsi brez izjeme. Jezus bodi naše življenje, za njim hodimo, njegovo slavo širimo — in tudi nam bo smrt dobiček — in Jezus bo naše preobilno plačilo. Amen.

Jos. Atteneder.

Nagovor prvoobhajancem.

A. Pred sv. obhajilom.

Predragi otroci! Bodite mi prisrčno pozdravljeni in prvo-krat povabljeni k mizi Gospodovi!

Že delj časa ste se pripravljali na današnji veseli dan in naše najprisrčnejše želje so bile, da bi se mogli prav vredno pripraviti na svoje prvo sv. obhajilo. In danes je tisti presrečni dan, ko stopate tako lépo pripravljani k oltarju Jezusovemu, kamor vas z veseljem spremljajo oči vaših staršev in vzgojiteljev, ko vidijo, da postanejo vaša mlada srca sedaj oltar božji, kamor pride Jezus Kristus stanovat in kraljevat. O kako srečen je ta dan, kako veličasten sedANJI trenutek.

Zato pa hočem porabiti ravno ta trenutek, da se vi, ljubi otroci, s tem večjo p o b o ž n o s t j o in g o r e č n o s t j o pripravite na svoje prvo sv. obhajilo.

Vi veste, ljubi otroci, da je Jezus Kristus posebno rad imel okoli sebe majhne in nedolžne otroke. In ko jih enkrat matere zavoljo utrujenosti Jezusove niso hotele pustiti k njemu, jim je rekel: »Le pustite male k meni priti in nikar jim ne brinite, zakaj takih je nebeško kraljestvo.« Glejte, kako je imel Jezus Kristus rad tiste pridne otroke, ki so radi prihajali k njemu. Poklical jih je k sebi, pokladal nanje svoje roke in jih blagoslavljal. In tudi vas kliče Jezus na današnji dan. On pa ne bo samo rok pokladal na vas in vas blagoslavljal, ampak bo celo v majhni beli hostiji prišel v vaše srce. O kako ste vi danes

še bolj srečni kot oni otroci, ker je danes presrečni dan vašega prvega sv. obhajila.

Pravil sem vam že o mogočnem cesarju Napoleonu. Njegovi generali so ga nekoč vprašali: »Kateri je bil najlepši dan v tvojem življenju.« Kajne, ljubi otroci, vi že veste, kaj je Napoleon odgovoril? On je rekel: »Najlepši dan mojega življenja je bil tisti, ko sem kot majhen in ubožen otrok prvokrat šel k sv. obhajilu. Tako srečen kakor takrat nisem bil nikdar več v svojem življenju.« Glejte, ako je bil za tako mogočnega cesarja dan prvega sv. obhajila najlepši dan v življenju, tako bo tudi za vas. A ne samo za vas, ampak tudi za vaše starše, za vse župljane in slednjič tudi zame. Vsi se veselimo z vami današnje slovesnosti, ko vidimo, kako željno pričakujejo vaše nedolžne duše prvokrat svojega nebeškega ženina. Zato vam iznova zakličem: O, preveseli in presrečni dan vašega prvega svetega obhajila.

Ker je pa današnji dan tudi velikega pomena za celo vaše poznejše življenje, zato sem vam tudi rekel, da se morate nanj lepo pripraviti, in sicer na duši in na telesu.

Kako veselo vas je gledati danes, ko stopate v praznični obleki prvokrat k mizi Gospodovi. Kako lepo bela je vaša obleka, kako lep je beli venček, ki ovija vašo glavo. Kakor je to že lepo, vendar ostane to le podoba, podoba vaše duše; kajti lepša od bele obleke je obleka sv. nedolžnosti in krasnejši od mirtovega venca je venec milosti božje. Zato sem vam rekel, da se morate predvsem na duši lepo pripraviti.

Včeraj sta očistili svoje srce tudi majhnih madežev, danes pa je hočete še olepšati in okrasiti z lepimi čednostmi. Pravil sem vam, da morate pred sv. obhajilom ravno tisto storiti, kar bi storili, če bi pričakovali svojega presvitelega cesarja. Kajne, ljubi otroci, če bi prišel sam cesar k vam, kako lepo bi vašo hišo ocedili, obesili v sobo cesarjevo podobo ter jo lepo ovenčali z lepimi rožami. In v najlepši obleki bi mu šli naproti in mu nastlali cvetlic na pot, kjer bi cesar hodil. In ko bi cesar zvedel, da ste vi vse tako lepo napravili, kako bi vas pohvalil in vas imel rad. In danes pa, ljubi otroci, pride k vam cesar vseh cesarjev, kralj vseh kraljev, kralj nebes in zemlje, Jezus Kristus v sv. obhajilu. Ali ne boste tudi vi, dragi otroci, ocedili hišo svojega srca vseh madežev in jo olepšali z rožami lepih čednosti?

Prvo ste že storili v sv. spovedi, drugo pa morate še sedaj storiti, in da vam to ne bo pretežko, hočem to danes z vami skupno napraviti.

Katere čednosti morate najprej obuditi? Najprej morate obuditi tri božje čednosti, vero, upanje in ljubezen.

Kajne, ljubi otroci! Vi ne morete Jezusa videti v hostiji? In vendar vi verjamete, da je Jezus res tam notri. In zakaj to verjamete? Ali ne zato, ker je Jezus to rekel pri zadnji večerji,

ko je rekel svojim apostolom: »Vzemite in jejte, to je moje telo.« In kaj mu boste na to rekli? Vi mu boste rekli: »O ljubi Jezus, verujem, da si v majhni beli hostiji pričujoč in hočeš k meni priti v sv. obhajilu. Verujem, ker si sam to rekel in za to vero hočem živeti in umreti. Samo to te še prosim, ljubi Jezus, pomnoži še mojo v e r o.«

Vi veste tudi, ljubi otroci, da so se Jezusu na njegovih potovanjih smilili ubogi in revni ljudje in posebno še grešniki. In vsem je on rekel: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz bom vas poživil.« In tudi vi otroci ste bili ubogi in obteženi, če ste imeli grehe na sebi, čeravno morda samo majhne. In tudi vi ste se mu smilili in vas prav danes tako lepo in ljubeznjivo vabi k sebi. Zato mu recite: »O, ljubi Jezus, majhen otrok sem še, in vendar sem Te že razžalil in kazen zaslužil. Vendar prihajam zopet k tebi, ker me ti kličeš; upam, da mi boš pomagal. Upam, da mi bodeš odpustil in mi dal milost ter sv. nebesa. O, ljubi Jezus, potrdi moje u p a n j e.«

Posebno goreče pa morate obuditi ljubezen do Jezusa. Ali bo težko? O ne, ne bo težko, ako pomislite, kako vas je imel Jezus rad in vas ima rad posebno še danes. On sam pravi: »Večje ljubezni nima nihče kakor tisti, ki dá življenje za svoje prijatelje.« In Jezus Kristus je dal svoje življenje za vas na sv. križu. In ker vas ima tudi še sedaj tako rad, zato je postavil najsvetejši zakrament, da bi bil vedno pri vas in da bi ga vi mogli sprejeti v sv. obhajilu. Zato mu zakličite: »O Jezus, kako dober si proti meni. Kaj hočem jaz zate storiti, ko si ti toliko za mene storil? Glej, o Jezus, danes ti darujem svoje srce. Tudi jaz te hočem rad imeti in biti vsikdar tvoj pridni in zvesti otrok. Samo to Te prosim, vžgi še bolj mojo l j u b e z e n do tebe, posebno do tebe v najsvetejšem zakramentu.«

Glejte, to so prve tri cvetlice, — lepe čednosti, — s katerimi morate olepšati hišice svojega srca. Ne pozabite pri tem pa še eno lepo čednost, katero je Kristus tako pogostokrat priporočal, ko je rekel: »Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.« P o n i ž n o s t i, o otroci, ne sme nikdar manjkati v vašem srcu, zlasti danes ne. Da ste danes tako srečni, za to se imate zahvaliti edinole Jezusu. On vas je poklical in vam dal doživeti srečo današnjega dneva. Brez Kristusa ničesar ne morete storiti. Zato morate danes prav ponižno zaklicati k Jezusu v majhni hostiji: »O Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.«

Jezus Kristus pa je tudi neskončno svet, in nihče ga ne bi smel sprejeti, ako bi on srčno ne želel z nami se združiti v sv. obhajilu. Kakor pa je rekel nekdaš svojim apostolom: »Srčno sem želel z vami jesti velikonočno jagnje,« tako on tudi danes tako srčno želi z vašimi nedolžnimi dušami se združiti. Zato pa tudi ne bi bilo prav, ako bi ostalo vaše srce mrzlo, brez veselja

in hrepenenja. Zato mu recite danes: »O, ljubi Jezus, pridi kmalu, pridi v mojo dušo, ki po Tebi hrepeni. O pridi Jezus, pridi!«

Vidim, kako vam žare oči veselja, kako vam trepeče srce hrepenenja po sv. obhajilu. Zato pa vas nočem še dalje ovirati in zadrževati v vašem veselju. — Torej otroci! Pripravite se, sedaj bo najlepši trenutek v vašem življenju! Jezus, vaš Bog, bo sedaj prvikrat prišel v vaše srce. Z veseljem ga sprejmite in mu ohranite lepo in trajno bivališče. Amen.

B. Po sv. obhajilu.

O presrečni otroci! Svojega ljubelega Jezusa nosite v svojih nedolžnih srcih. On je zapustil svoje nebeško veličastvo ter prišel v vaše duše. Zato o otroci, ohranite to, kar ste danes sprejeli, ohranite posvečujočo milost božjo in ohranite najdražji zaklad svoje duše, sv. nedolžnost. Pristrčno se Jezusu tudi zahvaljujte za srečo, veselje in milost današnjega dneva. Obljubite mu, da hočete sedaj še bolj pridni biti kot dosedaj. Storite danes tudi ta ali oni sklep, ki bo vas v celem življenju opominjal na današnji dan prvega sv. obhajila. Darujte se vsak izmed vas danes presv. Srcu Jezusovemu. Darujte mu danes svoje nedolžne oči, svoje nedolžne roke in noge, darujte mu predvsem svojo dušo in srce, darujte mu današnji prelepi dan in vse dni svojega življenja.

Danes pa je tudi tisti dan, ko posebno vam veljajo besede Kristusove: »Prosrite in boste sprejeli.«

O otroci, porabite čas milosti! Prosrite v prvi vrsti zase, za milost stanovitnosti, da bi ostali zvesti svojim sklepom, katere ste storili na današnji dan. Prosite Jezusa, da bi vas varoval vsakega smrtnega greha, da bi bilo vaše zadnje sv. obhajilo tudi tako srečno, kot je bilo vaše prvo. Toda ne samo zase, ampak tudi za druge morate danes prositi. Prosite posebno za svoje dobre starše, ki so za Bogom vaši največji dobrotniki, molite za našega papeža, škofe in duhovnike, molite za vse župljane, posebno še za tiste, ki so danes tukaj navzoči in se vesele vašega lepega dneva. (Ne pozabite tudi moliti za svojega bolnega župnika, ki so vas krstili pri temle krstnem kamnu in vas učili lepih krščanskih resnic.) Končno pa zdihnite tudi zame, vašega duhovnega prijatelja, da bi vas mogel prav voditi do presv. Srca ljubelega Zveličarja.

Ljubi otroci, ostanite zvesti svojemu Jezusu, bodite stanovitni do konca in tako se boste mogli polni tolažbe in upanja bližati vašemu zadnjemu sv. obhajilu, katero vam bo v zadnjo srečno popotnico za večno življenje. Amen.

Matej Weiss.

Govori za Marijino družbo.

V.

Marsikako dekle, s tem hočem reči, večina deklet se čuti poklicanih, da stopi v zakonski stan. Prav! Toda, kako dobiti moža? Načini so različni. N. pr. ena hodi v ta namen prav pridno na plesišča; druga se giblje rada v moški družbi, četudi je dvomljive vrednosti; tretja dá vse za obleko, da vleče tuje oči nase; četrta in peta zopet drugače. Marsikaka dobra mamica zna svetovati svoji hčerki še kako drugo sredstvo. Tudi ženitne ponudbe v časnikih so postale v novjšem času priljubljena pot v zakon, zlasti med takoiimenovanimi višjimi! Marsikak častnik rad odpre v ta namen svoje predale, seveda za drag denar.

Tu pa nastane vprašanje, ali so ti načini možitve tudi pravi in dobri? Pregovor pravi, da se zakoni v nebesih sklepajo, to se pravi: prvo in zadnjo besedo ima in jo mora imeti — Bog; on zna najboljše sklepati zakone, ker je on delilec poklicev. On ve, koga kliče, kako ga kliče in kam ga kliče. Tista dekleta pa, ki z vso silo lovijo moža, često ostanejo nazadnje vznevoljene »stare device«. Meni se zdi tudi to zaslužno plačilo! Sicer pa moram priznati, da se mi to ne zdi ravno taka nesreča. Ne samo šaljivo, ampak tudi resnično je namreč nekdo dejal: »Dan zaroke je praznik najdenja križa, dan poroke pa praznik povišanja križa!« Naj bo kakorkoli; rečem pa, da dekleta, ki le presilno iščejo znanja, nosijo sebe in svojo čednost naprodaj. Znanja so eden najhujših sovražnikov dekliške nedolžnosti, ki so prinesla na svet že toliko gorja in so iztislila iz dekliškega očesa že toliko solz! Res, najdenje križa, ki bi ga ne trebalo!

O gorje, krščansko dekle, ako začno tvoje misli hrepeneti le po takem prijateljstvu! Potem zate v tej Marijini družbi ni več prostora; kakaj noben korak tako gotovo ne vodi v pogubo, kot ta. Ako vam moram, dekleta, celo pri takih znanjih, ki imajo upravičeno upanje na skorajšnji zakon, priporočati vso previdnost in zatajevanje; ako vam moram reči, da se ogibljite vsega prezaupnega občevanja, vseh dotiklajev in ljubkovanja, da ne občujete drugače, nego vpričo staršev ali sorodnikov, da pripravite, kar treba za poroko, — kaj naj potem šele rečem o tistih znanjih, ki slone samo na čutni ljubezni! Taka znanja so smrt strahu božjega, grob nedolžnosti. Četudi se začetkom še gibljejo v mejah dostojnosti, pa bodo kmalu krenila na pot pogube. Prvemu grehu sledi drugi, in kmalu je taka duša prodana grehu, ki ga pije kakor vodo, brez strahu, brez sramu.

Iz mnogih vzrokov in okoliščin je znanje lahko pregrešno. Tako n. pr., ker se sklepa proti volji staršev in njihovih namestnikov, ali ker nima nobenega pametnega cilja, ali ker se giblje v nedostojnih mejah. Ako je torej znanje iz enega ali obenem iz več vzrokov pregrešno, duša oslabi in postane nezmožna, da

bi se ustavljala nespodobnim skušnjavam. Nasprotno! Ravno za take skušnjave postane posebno dovzetna. Žraven pa pride še druga stvar. Tako nesrečne osebe navadno občujejo naskrivaj, tako da ni prič. Vest jim pravi, da to ni prav. Na angela variha, na Boga, čigar oko tudi naskrivnem vidi, ne mislijo; zmenijo se samo še za oči ljudi, ki precej ostro gledajo in sodijo, zato se jih bojé in se shajajo ob mračnih urah. Noč pa ima svojo moč!

Dalje ta pogosta in dolgotrajajoča shajanja! Ali ne pomnožijo grešne nevarnosti? Zaupljivost raste, neredno nagnenje se krepi in postaja smelejše, sramežljivost in dostojnost pa gine. Navidez nedolžnim pogovorom sledijo dvoumne besede, in tako sledi drugo drugemu, dokler največji grehi ne pridejo v navado, in tako izginja drugo za drugim, kar je bilo še čednostnega, dokler ne ugasne zadnje svetlikanje čednosti, kot zadnji blede solnčni žarek, kateremu sledi temna noč. Da, temna noč, noč greha in hudobije, ki vanjo zaide taka nesrečna duša in ki v nji živi mesece in leta, in ki je ne razsvetli noben žarek, ali kvečjemu za nekaj trenutkov. Četudi taki ljudje še hodijo k sv. zakramentom, morda celo vredno, ali pa se ne povrnejo kmalu v svoje staro znanje in v noč greha? Kolikrat pa postane ta noč po nevrednem prejemu sv. zakramentov, — ker tem nesrečnikom manjka pravega kesanja in resnega trdnega sklepa ali tudi odkritosrčnosti v izpovedi, — kolikrat postane ta noč po nevrednem prejemu sv. zakramentov še strašno temna in črna!

Ali morete dvomiti, da so taka znanja vplivu hudobnega duha še posebno dostopna, da si ta zli duh prizadeva narediti jih kolikorseda grešna, da porabi vso zvijačo, da slepi, goljufa, opijani in obe osebi pokvari popolno?

Zakaj, krščansko dekle, hočeš biti tako lahkomišljena in tako nespametna? Koliko jih je to lahkomiselnost že z bridkimi solzami objokovalo kot vzrok svojega padca in jo preklinjalo z najstrašnejšimi kletvami! Solze prezgodnje in prepozne! Kakor lahkoverna muha liže zastrupljeno sladčico, da kmalu nato žalostno pogine; kakor se neumna večča zaletava v luč, da se bolešno sežge, tako lahkomiselno sklepa marsikako dekle grešno znanje, da kmalu nravno popolnoma propade!

Glej, dekle, otroka ob močvirnem robu ribnika. Kako cvetoč je, kako čvrste postave, kako veselega srca, kako vedrega očesa! V hipu prileti nad vodo lep metulj, pestrih barv v solnčnem svitu. Pogled nanj otroka vzradosti, omami, zahrepeni po njem. Stopi v vodo, da ga vidi поблиžje; še en korak, da ga vjame; uprav ga prime, pa se pogrezne z lepim metuljem v roki. — Glej, dekle, svojo zgodbo, svojo podobo! Vesela, nedolžna in čista si v svoji mladosti, v cvetu svojih let. Pred očmi ti švigne metulj, ugaja ti in stečeš za njim; svoje roke stegaš po njem; pa glej, pogrezneš se v blato nečistosti in s

tistim, ki ga loviš, se ponikaš v vrtincu strasti. V kratkem je nedolžnost izgubljena, milost božja izgubljena, dušno življenje izgubljeno.

Hočeš, krščansko dekle, še slišati o nevarnosti, ki ti preti od čutnega znanja? Glej golobčka, kako je miren in nedolžen, kako čista in snažna je njegova obleka, kako veselo in živahno poletava po zraku. Kragulj prileti. Ko bi golobček ne imel strahu pred njim in bi ga radovedno ogledoval, kako hitro bi bilo po njem. — Glej, dekle, golobček ni tako nespameten in nepreviden; nagon ga žene, da hitro zbeži in reši življenje. Ti pa hočeš biti tako nespametna, da nočeš slediti svojemu nramnemu čutu, nočeš slušati božjega svarila, ki ti je daje vest, nočeš bežati, nočeš rešiti svoje nedolžnosti? Kako mnogokatero dekle je prepozno spoznala kraguljevo naravo svojega prijatelja, ki se mu je tako brezmiselno zaupala! Kako mnogokatero dekle je žrtvovala takemu kragulju svojo čast, dobro ime, srečo in zadovoljnost, da, celo zdravje! Kragulj pa se je sitil nad njeno krvjo, in ko se je nasitil in jo pahnil v nesrečo, jo je prepustil njeni usodi, da gre sam na lov za drugimi. Potem seveda je jela uboga stvar tožiti in jadikovati, potem se je topila v bridkih solzah, potem je klela in rotila svojo lahkomišelnost in slepoto, pa je bilo prepozno, daleč prepozno! Da bi pač vsa dekleta hotele priznati grešna znanja kot to, kar so, kot kugo za človeštvo, kot kugo, ki prinaša smrt deklinški nedolžnosti!

Ako torej ni misliti na zakon, je vsako znanje nedovoljeno, ker je tako silno nevarno; še celo tedaj, kadar je dekle sicer že dovolj stara, pa stvari tako stoje, da ni upati skorajšnjega zakona, ampak šele po letih, znanje ni dovoljeno. — Dva mlada človeka imata upanje na zakon, pa to upanje je — kakor razgled z gore — še daleč, daleč. Mladenič mora še čakati, da dosluži vojake, da dobi kako službo, da vzame v roke posestvo, potem bo poroka. Skušnja pa uči, da dolgo znanje največkrat spremljajo grehi, in pregovor pravi: »Dolga znanja, redki zakoni!« — Zatorej, krščansko dekle, ako čutiš v sebi kako neredno nagnenje, ki je brez upa, stori tako, kakor neki mladenič, o katerem pripoveduje sv. Ambrozij. Šel je na daljno potovanje, da bi se rešil grešnih zvez. Ko se vrne, ga sreča znana oseba in mu zakliče: »Ali me ne poznaš več, jaz sem!« Mladenič pa odvrne: »O, da! Pa jaz nisem več tisti!« Dekle stori enako, ne bodi več tista!

Zakaj vam pa to pripovedujem, dekleta? Ne, kakor bi se bal, da ima samo ena izmed vas tako razmerje; saj bi sicer ne mogla obstati v naši družbi. Govorim vam zato, da vas obvarujem nevarnosti, saj pred izkušnjavami ni nihče varen. In izkušnjav se je treba že vnaprej varovati, saj naš Zveličar sam pravi: »Čujte in molite, da ne padete v izkušnjo! Duh je sicer voljan, pa meso je slabo!« Zaklad nedolžnosti nosite v razdrobljivih posodah.

Kako pa hočete v izkušnjavah obstati, kako se jih ubraniti? Ne morem vam boljše povedati, kakor z besedami sv. Frančiška Saleškega: »Spominajte se vedno, da ste posvetile svoja srca Bogu in ste njemu podarile svojo ljubezen, in potem, kakorbrž zapazite v svojem srcu kako drugo nagnenje, pa naj bo še tako lahno, obrnite se isti hip od njega z živim studom nad vsako čutnostjo, obrnite se na drugo stran — h križu Zveličarjevemu, poprimite s sv. Katarino Siensko za njegovo trnjevo krono in jo ovijte kot plot okrog svojega srca. Imejte tistega, ki vas hoče vjeti, kot svojega sovražnika in ne občujte z njim. Ne recite: Hočem ga samo poslušati, nikakor pa ne storiti, kar on hoče; hočem mu samo uho odpreti, zapreti pa svoje srce. Ako tako mislite in govorite, ste že premagane; zakaj, kakor je nemogoče zadrževati reko, ki teče po gorskem obronku, tako je nemogoče zaprečiti, da bi ljubezen, ki je prodrla skozi uho, ne segla do srca. Blažena Devica Marija je bila vznemirjena, ko je videla vstopiti angela, ker je bila sama, in ji je on govoril veliko hvalo, čeprav je bil govor samo o nebeških rečeh. O Bog! Milostipolna se boji angela v človeški podobi, slabotna pa bi se ne bala človeka, ako ji govori laskanje, polno ničemurnosti in čutnega veselja?« (Filot. 3, 21.) — To so modri nasveti svetnika, izkušnega v vodstvu duš. Veljajo pa vam, krščanska dekleta!

Ne, to ni prava ljubezen, ki greši in hoče greh imeti za poroštvo. Kakor imamo pravo in goljufivo navidežno zlato, tako je tudi prava in čista ljubezen, pa tudi goljufiva in grešna ljubezen. Dekle naj se krasi z zlatom čiste ljubezni, čuva pa naj svoje srce pred nakitom grešne ljubezni. Marijina hči naj ne dviga glave tistemu, ki mu jo je Marija s svojo peto strla! Amen.

Anton Skubic.

Pogled na slovstvo.

A.

1. Dr. Anton Mahnič: Več luči! Iz »Rimskega Katolika« zbrani spisi. Uredil dr. Aleš Ušeničnik. Str. 287. Ljubljana, 1912. Založilo »Katoliško tiskovno društvo«. Tisk Katoliške Tiskarne. Cena K 3—, vezano K 4'20.

Prva katoliška renesanca med Slovenci je bila doba protireformacije. V onem času je bilo delovanje škofa Hrena pomenljiva setev, iz katere se je razcvetelo živahno versko življenje zlasti na Kranjskem. Drugo katoliško renesanco med našim narodom so vzbudili slovenski katoliški shodi. Smer kulturnemu in političnemu delovanju po pristnih, krščanskih načelih je dal dr. Anton Mahnič, od l. 1897. škof na Krku, s svojimi filozofičnimi razpravami v »Rinskem Katoliku«. Na slovenskih katoliških shodih so se sprejeli v smislu krščanskih načel sestavljeni sklepi, ki so postali program za katoliško-narodno gibanje na Slovenskem in navodilo za javno življenje in delovanje katoliških Slovencev. Sedaj pa nam je podal dragoceno knjigo mons. dr. Aleš Ušeničnik, v kateri je ona vodila, ki so bila podlaga našemu kulturnemu in

političnemu delovanju po krščanskih načelih in katerih glasnik je bil dr. Anton Mahnič, združil v lep sistem. Knjigi je dal primeren naslov: *Več luči* »Ta klic je začel novo dobo v zgodovini slovenskega naroda: dobo načel in zato dobo smotrenega dela; dobo katoliških shodov; dobo politične in socialne organizacije; dobo krščanskega slovenskega ljudstva.« (Uvod, str. V.) Za podlago in prolog knjigi je vzel spis »Metafizična trojica« ter je iz njega povzel dispozicijo za tri dele, katerih vsak obravnava ideje in načela svoje vrste: prvi najslobojše ideje - vodnice vse kulture, drugi politične, tretji umetniške ideje. V »Epilog« je zbral razprave, ki rišejo sodobni boj teh idej, božjo pravdo in grozečo sodbo, ter spričo tega našo nalogo.

Veleučeni pisatelj je spise ustvaritelja druge katoliške renesance med Slovenci tako umno in spretno uredil in s primernimi dostavki združil v lepo celoto, da imamo pred seboj popolno, sistematično knjigo, ki vsebuje načela o resničnem, dobrem in lepem. Ta načela so povzročila krščanski preporod med Slovenci, in v delovanju, urejenem po imenovanih načelih, je edino poročstvo srečne bodočnosti slovenskega naroda. Zato je pa nujno potrebno, da dobi v roke knjigo »Več luči« vsa katoliška inteligenca, zlasti naša akademična mladina. Pri proučevanju te knjige se bo naobražena mladina uglobila v dobo našega katoliškega preporoda, spoznala bo vodivne ideje, ki so preobrazile naše kulturno življenje, in ob njih se bo ogrela, da bodo bodoči voditelji našega naroda, ki bodo izšli iz nje, »celi možje, možje jasnih načel in zato neupogljive volje ter velike ljubezni za pravo blaginjo krščanskega ljudstva.«

Katoliško slovensko ljudstvo mora monsign. dr. Alešu Ušeničniku biti za prireditve knjige »Več luči« posebno hvaležno. A. S.

2. **Peter Barbarić**, vzoren hrvaški mladenič, vzor mladeničem slovenskim. Hrvaško spisal P. A. Puntigam S. J. Na slovenščino preložil J. B., dijak. Ljubljana 1911. Nevez. K 1[—], vez. K 1⁵⁰.

Ne da se povedati, koliko dobrega bodo lahko storile slovenskim mladeničem spisane knjige, ki so jih spisala v zadnjih letih mladinaljubna srca. Imamo dve knjižici ljubljanskega knezoškofa »Mladenice«, imamo knjižico »Mladenici na plani«, imamo »Zlato knjigo Orlov«. Peter Barbarić pa je ljubka ilustracija k tem knjižicam, »živ zgled, kako se dajo ti lepi nauki v življenje uresničiti«. Peter Barbarić ni kak svetnik, ki je živel v prešlih stoletjih v daljnih deželah, ni knežji ali grofovski sin, Hrvat je, visoko zrastel Hercegovac, sin poštenega kmeta, silno nadarjen, a še bolj kreposten dijak, ki je živel v komaj minuli preteklosti (umrl je 22 let star l. 1897.). Nič čudežnega ni v njegovem življenju. Brati in pisati in krščanskega nauka so ga naučili starši; bil je pastirček; pozneje je imel postati trgovec in celo za pisarja je hotel iti, — toda božja previdnost ga je drugam poklicala. Zamenjal je vatel z latinsko slovnico in postal najboljši, vzor-dijak nadškofijske gimnazije v Travniku. Tukaj lahko občudujemo njegovo pobožnost in pridnost, ponižnost in srčnost, njegovo točnost in pokorščino, ljubezen do ljubih staršev in do domovine, skratka vse lastnosti, ki se tako lepo podajo mlademu človeku. Kot družbenik Marijin je tovarišem-dijakom s svojo besedo in dejanjem pravi apostol, pa kaj pravim dijakom, vsem, ki je prišel z njimi v dotiko. — Bere naj ta lepi s slikami okrašeni življenjepis mladina sploh, v prvi vrsti mladeniči in oni, ki so v Marijini družbi, še posebno, in videli bodo ra Barbariću, da je fant lahko vesel, živahen, se rad poigra in pozabava, pa vendar ostane vzorno pobožen, pošten mladenič. Prav posebno pa bodi priporočen našim dijakom, ki imajo v Barbarićevem ideal slovanskega krščanskega dijaka. Dal Bog, da i sami po Barbarićevem zgledu postanejo vzori! In to bodo, ako bodo hodili po njegovih stopinjah.

Iv. Kovač.

B.

1. Dr. Fr. Egger, *Propaedeutica philosophica — theologica*. Ed. septima (recogn. curis Dr. Fr. Schmid). Brixen 1912. K 8[—].

2. Dr. Fr. Egger, *Enchiridion Theologiae dogmaticae specialis*. Ed. septima. Brixen 1911. K 10[—].

Dr. Eggerjeve bogoslovne knjige so se tekom let po avstrijskih semeniščih tako vdomačile, da so doživele že sedmo izdajo, kar gotovo ni malo in kar je obenem najboljše izpričevalo, da so res dobre in porabne. O novi izdaji filozofične propedeutike in specialne dogmatike (fundamentalke še ni) le nekaj opomenj.

Dr. Fr. Schmid, ki je oskrbel novo izdajo **filozofično-teologične propedeutike**, je le tuintam kaj ne bistvenega izpremenil ali dodal, tako da se ta izdaja v ničemer bistveno ne razločuje od prejšnjih. Nam se zdi ta propedeutika splošno nekoliko preveč podrobna, glede velikih filozofičnih vprašanj pa preskopa. Nekaj logike dobe n. pr. dijaki že na gimnaziji, zato bi bilo treba po našem mnenju za bogoslovje »Logiko« splošno čisto kratko povzeti, a poudariti in natančneje obdelati nekatera poglavja, n. pr. o dokazih in sofizmih, zlasti pa o metodi. V »Kritiki« bi bilo treba temeljite razprave o možnosti metafizičnega spoznanja proti agnosticizmu in modernizmu; v »Psihologiji« prav tako korenite razprave o substancialnosti in nesmrtnosti duše. Takozvano »Prirodno teologijo« bi kazalo izvečine črtati, saj se itak vsa tvarina tudi filozofično obdela v dogmatiki, a natančno bi bilo treba obdelati fundamente za naše spoznanje o Bogu. Take, kakršna je Eggerjeva propedeutika sedaj, ni mogoče dobro preučiti v kratkem času, ki je odmerjen filozofiji in še je pravzaprav za naše čase nasproti veliki skepsi premalo. Sicer ji pa nikakor nečemo kratiti vrline: glavna je ta, da, četudi kratko, vendar jasno tolmači filozofična vprašanja, izraze in pojme in podaja tako dobro podlago za študij dogmatike, a tudi za samostojen študij zlasti sholastične filozofije.

Pri **dogmatiki** se v novi izdaji pozna na raznih krajih marljiva roka neutrudljivega pisatelja. Zlasti se je oziral na okrožnico o modernizmu in odloke biblične komisije in je dotična poglavja (o Bogu, o mozaični kozmogoniji, o človeku) primerno izpopolnil. A po našem mnenju vendar še premalo. (Poglavitno poglavje o modernizmu bo moralo dobiti svoje mesto seveda v fundamentalki v traktatu o veri.) Glede božjega bivanja je premalo porabil formulo iz »Professio fidei« cognosci = demonstrari. Odlok biblične komisije o pentatevhu v celoti doslovno citira, a bilo bi bolje, da bi ga bil izrabil. Ostali so pa še tudi v tej izdaji nekateri drugi nedostatki, vsaj nam se zde nedostatki. Pri kozmogoniji ni z nobeno besedo omenjena »theoria visionis«, ki ima vendar odlične zastopnike, ali teorija benediktinskega opata Janssensa, ki je bil sam tajnik biblične komisije. V traktatu »de praedestinatione« naj bi se bolj ločila dogma od prepornih mnenj in naj bi se le-ta obdelala kot nekaj sekundarnega. Dr. Egger brani teorijo »post praevisa merita«, a zdi se, da ni premaгал notranjega nasprotja, ko n. pr. na str. 599 sam uči, da je »ipse usus gratiae donum Dei« in na str. 557, da je »gratia efficax speciale Dei donum«. Ali ni govorjenje o »meritum de congruo fallibili« (n. pr. na str. 604) prazno? V traktatu o zakramentih bi moral pač vpoštevati teorijo Billota, Lehmkuhla in dr. o intencionalni vzročnosti zakramentov. Težko umevno je, da govori prej o »reviviscentia sacramentorum« kakor o sholastični teoriji o »res et sacramentum«, saj ta teorija vsaj kot hipoteza prelepo ilustrira nauk »de reviviscentia«. Izrabit bi bilo treba tu znamenito delo P. Kerna »De Extrema Unctione«. Egger ga citira, a ga ni izrabil. V traktatu »de ordine« govori o sedmerih redovih, a našteva jih osem, to se pravi, nelogično omahuje glede vprašanja o razmerju med prezbiteratom in episkopatom. Vprašanje o materiji in formi zakramentov, kako jih je namreč Kristus določil (713), je premalo jasno obdelano. Zopet bi bilo izvrstno služilo Kernovo delo. — Te opomnje seveda nimajo namena zmanjšavati pomena Eggerjeve dogmatike. Eggerjeva dogmatika si je osvojila med bogoslovnimi knjigami tako odlično mesto, da morajo biti take opomnje le izraz želje, kako naj bi se delo še izpopolnilo, da bi se nekako lahko reklo: omne tulit punctum, kolikor pač za človeška dela tako govorjenje ni le fraza.

Dr. A. Ušeničnik.